

KAMNIŠKI

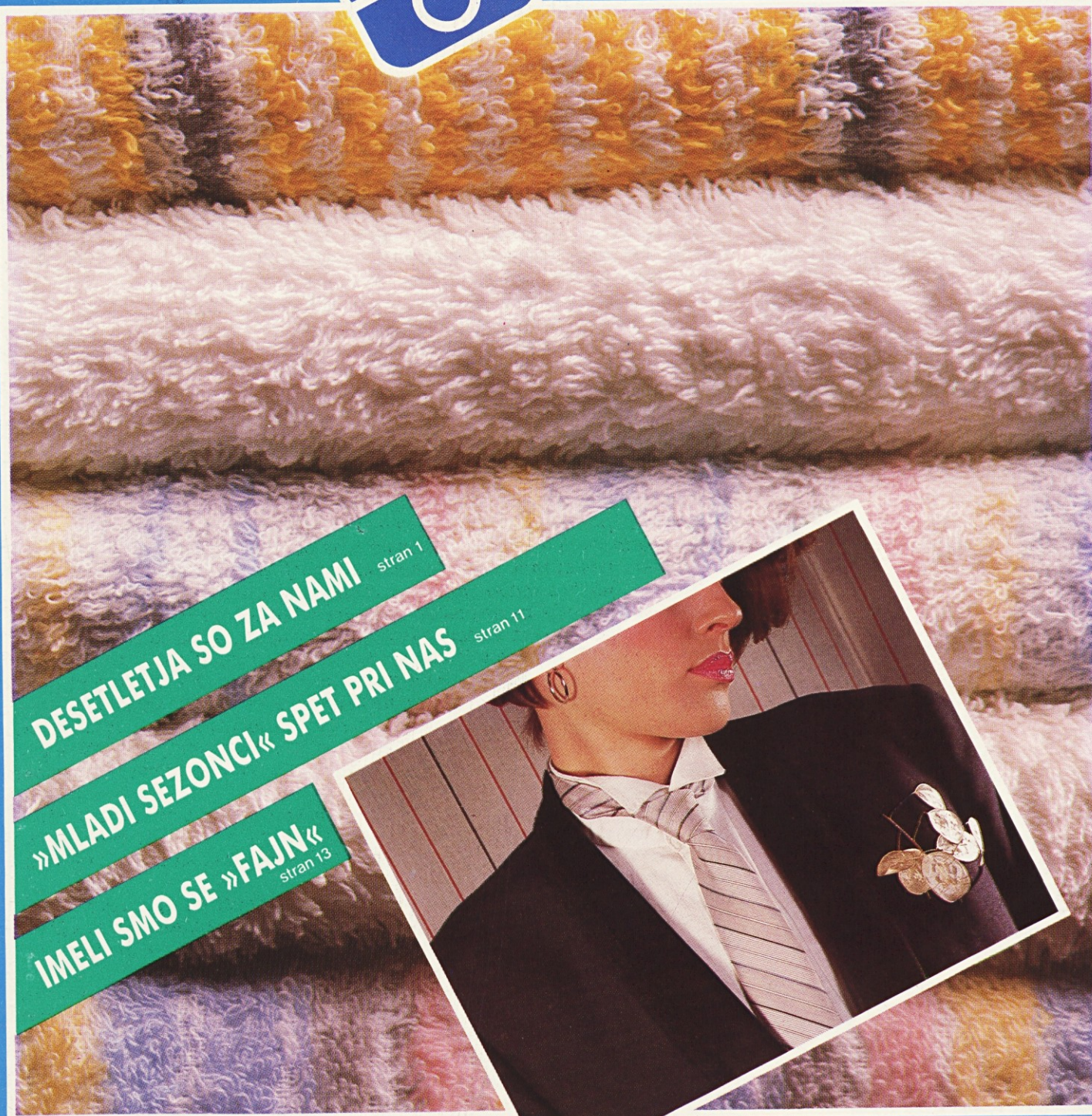
TEKSTILEC

svilanit

letnik XXIV · leto 1986 · številka 7-8

DESETLETJA SO ZA NAMI

stran 1

»MLADI SEZONCI« SPET PRI NAS

stran 11

IMELI SMO SE »FAJN«

stran 13

Vsebina:

Osrednja tema: Desetletja so za nami	1
Proizvodna dogajanja: VAC 70 – nova kvaliteta širinskega striženja brisač Novi statvi v TOZD Svila	6 7
Iz uradnih listov za življenje: Pravilnik o osnovah in merilih za povračilo določenih stroškov, ki jih imajo delavci pri delu oziroma v zvezi z delom	7
Iz dela DPO in društev: Na največji zabavi v največjem domu	10
»Mladi sezonce« spet pri nas	11
Imeli smo se »fajn«	13
Mama si naredila domačo nalogo	16
Športne novice: Športni praznik ob 100-letnici Predilnice Litija	18
Ptica bo ostala pri prijateljih	16
Bodica Moderni telefoni	19
V zakonski jarem so skočili ...	20
V Živi bi vam radi pomagali	21
Upokojili so se: Dragica Kuhar, Mihela Kranjc, Angela Rozmanič, Viktor Šubič	22
Za spominski album: Za slovo od počitnic	24

Ob našem prazniku

Že tradicionalno oktobersko praznovanje, katero se je začelo, ko smo dosegli prvo milijardo celotnega prihodka, nam je vsako leto prilika, ob kateri se vprašamo, kakšno je bilo naše gospodarjenje in kakšne rezultate smo dosegli. Po večletnem obdobju, ko smo imeli stalne probleme s pomanjkanjem surovin – bombažne preje, se je situacija le spremenila v našo korist, tako da je bila proizvodnja normalno pre-skrbljena s prejo. To se je tudi odrazilo v povečani proizvodnji v primerjavi s preteklim letom. Proizvodnim rezultatom je uspešno sledila tudi dobra prodaja, kar posebej lahko trdimo za domači trg, na katerega se je plasirala povečana proizvodnja in tudi del proizvodnje, ki se je v preteklem letu plasiral v izvoz. V visokem porastu celotnega prihodka beležimo manjši porast stroškov, kar je posledica predvsem manjšega dviga cen bombažne preje, to pa se zelo ugodno izkazuje v visokem dohodku.

Ocena poslovanja za prvo polletje je izredno ugodna, saj rezultati, poleg visokega dohodka, izkazujejo tudi visoko rast akumulacije in je na nivoju delovne organizacije le-ta kar za 174 % večja kot v preteklem letu.

Če primerjamo naše rezultate z ostalimi tekstilnimi tovarnami v Sloveniji vidimo, da smo z rezultati praktično na vrhu slovenske tekstilne industrije, po osebnih dohodkih na petem mestu od 83 tekstilnih tovarn, podobno pa tudi z dohodkom in akumulacijo. Pri teh rezultatih pa ne smemo zanemariti našega izvoza, kateri je sicer nekoliko manjši kot v preteklem letu, vendar smo še vedno med vodilnimi izvozniki, tako med tekstilci kot tudi v občinskem merilu, posebno če primerjamo izvoz na število zaposlenih. Ko govorimo o izvozu moramo na žalost ugotoviti, da je ta čedalje manj zanimiv, saj so zahteve po kvaliteti in ceni na svetovnem trgu čedalje večje. Veliko se govori o pospeševanju in potrebi izvoza, pa je dejansko zelo malo narejenega, kar bi pospeševalo in stimuliralo gospodarstvo za večji izvoz. Še vedno je stimulacija veliko manjša, kot pa smo jo imeli že pred leti, da ne govorimo o kreditih za pripravo izvoza, ki so bili neprimerno bolj ugodni kot so danes.

Pri oceni našega poslovanja pa ne smemo pozabiti obratnih sredstev in likvidnosti. V Svilanitu smo že pred leti posvečali vso skrb obratnim sredstvom, kot da bi slutili situacijo, kakršna je danes. Posebno zadnjih nekaj let, ko je bilo investiranje iz uvoza močno omejeno ali skoraj onemogočeno, smo izkoristili priliko in si zagotovili dovolj denarja za naše poslovanje. Tako imamo kratkoročne kredite le za pripravo izvoza, pri tem pa višek denarnih sredstev obračamo s posojanjem našim poslovnim partnerjem in pri tem koristimo lepe obresti, kar vse nam pozitivno vpliva na rezultate poslovanja. Glede same likvidnosti je težja situacija le trenutno v TOZD Svila, ker ima mrtvo sezono, v zadnjem kvartalu pa se bo tudi tu situacija spremenila, vse dotlej pa se poslužujemo kreditiranja med TOZD.

Na področju investicij pa z zadovoljstvom ugotavljamo, da so se zadeve le spremenile na boljše, saj nam je v letošnjem letu uspelo nabaviti večjo vrednost strojne opreme iz uvoza, ki v skupni vrednosti znaša 4.500.000 DM. V dinarjih znaša to s carino in ostalimi stroški ter nekaj domače opreme kar 1.200.000.000 din.

Približno polovico uvožene opreme je že plačane, ostali znesek pa bomo vrnili v treh oziroma petih letih. Ta nabava nam je bila omogočena s tem, da smo dobili pravico uvoza na bazi 7 % vrednosti izvoza in 31 % vrednosti amortizacije opreme v funkciji obračunane v preteklem letu.

Tako imamo novo opremo v obeh TOZD. V Svili statve in šivalne stroje, v Frotirju pa poleg 12 tkalskih strojev še snovalo, visoko frekvenčni sušilnik, barvni aparat za metražni frotir, centrifugo, večje število raznih specialnih šivalnih strojev za konfekciji in pakirni stroj.

Z novo opremo si bomo omogočili večjo konkurenčnost na trgu, večjo produktivnost, boljšo kvaliteto in večje tehnološke možnosti, ki jih zahteva tržišče. S to investicijo smo rešili najnujnejše potrebe v tehnologiji, računamo pa, da nam bo še naprej dana možnost za nadaljnjo modernizacijo strojne opreme.

Za zaključek želim povedati, da nas bo le dobro delo in pravilna poslovna usmeritev vodila v nadaljnji razvoj in uspeh poslovanja naše DO, z željo, da bi bilo zunanjih motenj, ki nam neštetokrat mešajo naše cilje z nesmotrnimi in nerazumljivimi gospodarskimi ukrepi, čim manj.

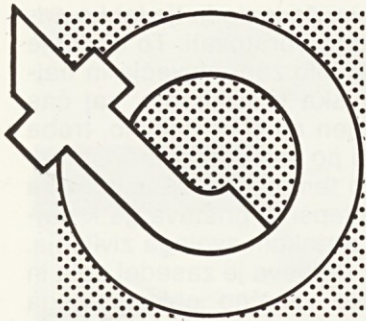
Ob našem prazničnem srečanju želim čim večjo udeležbo, saj je prav, da se ob do-brem delu tudi razvedrilo in v drugačnem okolju povemo tisto, kar je za tovarniško ograjo težko.

Matija Jenko

»KAMNIŠKI TEKSTILEC«
Letnik XXIV. št. 7 – 8 1986
Glasilo delovne organizacije
»SVILANIT« Kamnik

Glasilo urejuje uredniški odbor
Anka Hubad, Anton Jerman, Janez Kimovec,
Marinka Gomiršek, Marinka Pinterič
Odgovorna urednica: Mija Senožetnik
Tehnični urednik: Ivana Skamen in
Andrej Verbič

Naklada: 900 izvodov
Grafična izvedba: Franjo Jereb – Idrjia

Osrednja tema

DESETLETJA SO ZA NAMI

Spet je leto naokrog in približuje se tovarniški praznik, ki se iz leta v leto ponavlja ter spominja na velik dogodek, ki smo ga pred dobrimi 24 leti dosegli za takrat briljantne poslovne uspehe. Da je praznik vsako leto še bolj svečan, so na praznovanju še javno podeljena priznanja jubilarantom, ki so v Svilanitu preživeli krogle obletnice, tj. 10, 20 ali 30 let. Letos jih ni veliko; 10 letnikov je 16, 20-letnikov 21 in 30-letnikov samo 2.

Naši jubilaranti:

10 – letniki

1. Burja Rajka, DE 30
2. Golob Marjeta, DE 10
3. Hamzabegović Mevlida, DE 13
4. Jeras Pavel, DE 13
5. Kaddoura Haseeb, DE 15
6. Koželj Franciška, DE 13
7. Pančur Marija, DE 13
8. Pestotnik Milena, DE 30
9. Petaci Branko, DE 20
10. Plahuta Franc, DE 42
11. Plahutnik Anton, DE 30
12. Poljanšek Anica, DE 30
13. Prezelj Zdenka, DE 10
14. Rajsar Zvonka, DE 41
15. Šantek Milanka, DE 10
16. Zlatnar Dušan, DE 20

20 – letniki

1. Balantič Silvo, DE 30
2. Burja Janez, DE 13
3. Golob Marija, DE 10
4. Homar Marija, DE 13
5. Hubad Anka, DE 10
6. Jeglič Anton, DE 20
7. Kern Nežka, DE 10
8. Kladnik Jože, DE 20
9. Kregar Milan, DE 13
10. Lužar Janez, DE 15
11. Močnik Milan, DE 13
12. Novak Marjan, DE 43
13. Rojc Vida, DE 10
14. Slapnik Antonija, DE 13
15. Spruk Jože, DE 13
16. Sušnik Ana, DE 42
17. Sušnik Franc, DE 15
18. Šterlekar Marija, DE 13
19. Urbanc Terezija, DE 10
20. Vinkovič Kristina, DE 14
21. Zajc Jakob, DE 14

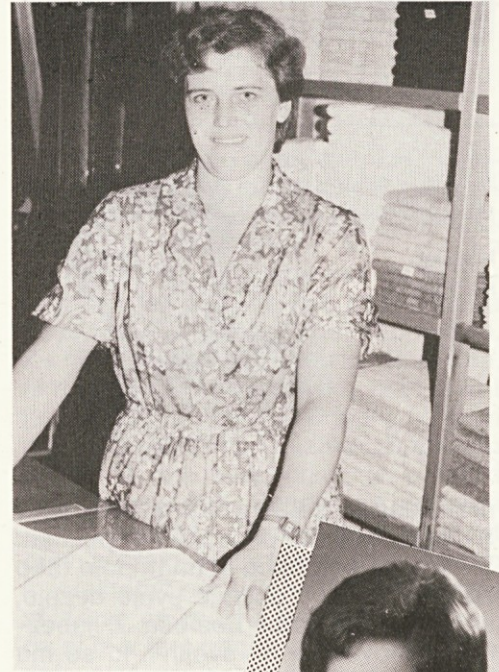
30 – letniki

1. Maček Jože, DE 15
2. Novak Maks, DE 30

Jubilej, beseda in čas, ki se v življenju velikokrat uporabljata. Delovni jubilej za določeno okroglo dobo zaposlitve v neki delovni organizaciji je dobil svoj pomen šele v svobodi. Na eni strani je to lep dogodek in odraz zvestobe neki delovni organizaciji, po drugi strani pa opomnik, da je za delavcem že določena življenjska doba, da so najboljša delovna leta, pa naj jih je bilo 10, 20 ali 30, že minila in se ne vrnejo več, zavedajoč se, da gre življenje samo še naprej, leto za letom. V večini so vsi jubilaranti pričeli delati v precej skromnih razmerah, vseh objektov je bilo morda za polovico današnjega Svilanita. S svojim delom, požrtvovalnostjo in precejšnjo mero odrekanja so gradili, razvijali in ustvarili današnjo sodobno tovarno za proizvodnjo frotirja in svilenih izdelkov. Kakšna je bila njihova pot in kaj vse so doživeli pa so mi povedali nekateri jubilaranti, ki sem jih obiskala.

Milena Pestotnik 10 let

Milena se je pred 10 leti odločila za Svilanit iz razloga, ker se ji je v prejšnji delovni organizaciji obetal deljen delovni čas, kar je sila neprijetno, posebno če je delavec vezan na prevoz. Tako se je poslovilka od prodaje čevljev in pričela s prodajo kravat, rut, plaščev in brisač. Delo ji gre dobro od rok in vesela je, da je strank vedno dovolj, čeprav se zadnje čase pozna pri količini kupljenega blaga. Sedaj se bolj redko zgodi, da stranka kupi cel vez brisač, kar je bilo pred leti nekaj vsakdanjega. K temu pripomorejo tudi pogoste inventure med letom, ki imajo za posledico povišanje cen. Sedaj stranke najprej vprašajo za ceno, potem šele izbirajo blago. Največ zanimanja je še vedno za ostanke, saj si tako sami izdelajo poceni trenirko ali plašč. Stranke prihajajo iz vse Slovenije in tudi iz sosednje Hrvaške, ker zelo cenijo našo kvaliteto brisač, izredno lepi pa se jim zde tudi vzorci. Verjetno so artikli všeč tudi delavkam, ki jih izdelujejo, saj veliko izdelkov prodajo v času, ki je odmerjen za mali-

Milena
Pestotnik

ce, največ pa še vedno vsak mesec po dvanajstem.

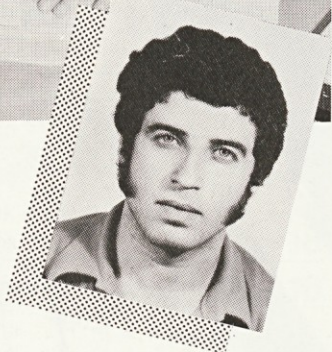
Milena pravi, da se je v tovarno vživela in nima želje, da bi jo kdaj zapustila. Dela utečeno in mirno in v njenem prijaznem nasmehu ni opaziti, da jo v drugem delu dneva doma čakajo nove obveznosti, delo in skrbi. V bodoče si želi zdravja, kajti njeno delovno mesto je takšno, da je treba imeti čimbolj prijazen obraz. Mileni želim, da bi se ji želja izpolnila ter ji želim še veliko delovnih uspehov ter veselo »nasvidenje« v Domžalah.

Haseeb Kaddoura 10 let

Le kdo ga ne pozna, s svojim značilnim veselim nasmehom, ognjevitim temperamentom ter zavidanja vredno barvitostjo polti in kot edini predstavnik eksotične, pa vendar tako trpeče

**Haseeb
Kaddoura**

preizkušene palestinske dežele, je v Svilanitu povsod priljubljen in poznan. S svojo prisotnostjo in nastopom tako živo in s srcem opisuje svojo deželo, da ga človek strmè posluša. Z ljubeznijo pripoveduje o »svojih«, ki so mu omogočili študij v Jugoslaviji, ki je končno postala tudi njegova domovina. Tu si je ustvaril družino, našel delo in z obraza mu je razbrati, da je zadovoljen. Vendar pa je bila njegova pot do tega cilja dovolj težka. Haseeb pravi, da je Svilanit poznal že leto preje preden se je zaposlil, saj je med tem časom, ko je s študijem pavziral, doma šival kravate. Zaradi povečanja družine in ker tudi po preverjanju pravno formalnih predpisov ni bilo ovir se je zaposlil v delovni organizaciji kot vodja izmene v barvarni s tem, da je nekaj časa pridobival izkušnje tudi v laboratoriju. Še ko je bil v laboratoriju je včasih s strahom pomislil, kako se bodo v barvarni razumeli, vendar je bilo popolnoma drugače kot je pričakoval. Hitro je našel kontakt, ljudje so mu zaupali. Z jezikom ni imel težav, že kot študent se je privadil na življenje tukaj. V primerjavi z njegovo domovino Haseeb pravi, da je tukaj zagotovljena socialna varnost ljudi, pri njih pa je zaradi popolnoma drugačnega sistema veliko ljudi življenjsko ogroženih. Starše v starosti preživljajo otroci ali bližnji sorodniki, kar v Jugoslaviji to ni pogost primer. Vendar so tam ljudje takšnega načina življenja navajeni in otroci se borijo zato, kdo bo imel čast preživljati starše.

Haseeb je svojemu delu predan in nima nobene želje, da bi odšel kam drugam. V vseh desetih letih se ni nikdar počutil kot tujec. Spoznal je naš način življenja in dela in pravi, če bomo še naprej delali s takšnim tempom, da nam bo sigurno šlo dobro. Ob koncu sem ga še vprašala, če bo prišel na tovarniški praznik in odgovoril mi je, da zagotovo pride, saj ga v vseh desetih letih odkar je tukaj še nikoli ni opustil. Zelo pohvalno in za vzgled vsem nam ostalim delavcem.

Silvo Balantič 20 let

Tov. Balantič se še živo spominja, ko ga je sprejel v službo tov. Lipovec Franjo, tedanji tehnični direktor v Šmarci. On ga je tudi »nagovoril«, da je začel obiskovati tekstilno šolo in je tako leta 1953 končal. Za tedanje čase je bilo to zelo veliko, saj je bil v obratu v Šmarci edini oz. prvi tekstilni tehnik, kjer je preiskoval svoje sposobnosti kot vodja izmene. Naslednje leto je prevzel dela in naloge analitika planerja pri tov. Trpincu. Vmes je bilo treba opraviti vojaško obveznost, med tem časom pa je že nastopila prisilna uprava in prevzeti je moral dela obratovodje tiskarne, ki jih je opravljal do 1958. leta, ko je zapustil delovno organizacijo in se vrnil spet leta 1966, ko je bil na predlog podjetja premeščen v »Delčevo« Makedonija. Tu je eno leto opravljal vse strokovne nalo-

**Silvo
Balantič**

ge in priprave, da je podjetje lahko pričelo poskusno obratovati. To obdobje v Delčevu je bilo zanj največja in najtežja življenjska preizkušnja, saj čas ni bil odmerjen na 8 ur dnevno, treba je bilo delati po ves dan in tudi ob nedeljah. Kljub temu pa je spomin na ta čas zanj najlepši in prišteva ga k najbogatejšim utrinkom svojega življenja. Po vrnitvi iz Delčeva je zasedel dela in naloge vodje vzorčno oblikovalnega oddelka, vse do pred nekaj leti, ko je na podlagi reorganizacije pričel opravljati dela vodje marketinga. Bogate delovne in življenjske izkušnje tov. Balantiča se odražajo tudi v priznanjih, saj je leta 1972, ko so bile prvič uvedene in podeljene oktoberske nagrade, dobil 2. oktobersko nagrado, za svoje plodno in ustvarjalno delo na področju razvoja pa je dobil Titovo priznanje »red dela s srebrnim vencem«. Njegova delovna pot v Svilanitu je dolga že preko 26 let, čeprav je letos jubilat 20-letnik. Pogovarjala sva se tudi o praznovanju ob našem prazniku in tov. Balantič pravi, da bo prišel, že zato ker je predsednik delavskega sveta. Njegovih 20 oziroma 26 skupnih let v Svilanitu mu je zelo hitro minilo, občutki so prijetni, samo čim manjkrat je treba ob tem pomisliti, da se človek tudi stara. Iskrene čestitke.

Marjan Novak 20 let

Med častiljivimi jubilanti 20-letniki je tudi direktor TOZD Svila. Postal je že pravi Kamničan, saj je pred prihodom v Svilanit 11 let delal v eksperimentalni tkalnici najprej kot desenater, nato je bil obratovodja, nazadnje pa vodja eksperimentalne tkalnice. Z delom v inštitutu si je pridobil največ znanja, saj je risal vzorce oz. žakardske patrone za večino tkalskih tovarn v Jugoslaviji. Ker se je predvidevala selitev tkalnice v Maribor in na pobudo tedanjega direktorja Svilanita tov. Marcijana, se je zaposlil tu. Vendar pa je bila leta 1967 tkalnica svile ukinjena in prestavili so ga za pomočnika direktorja za svilo tako, da je bil odgovoren za celotno svilo. Pravi, da so bili to zanj najtežji trenutki v Svilanitu. Nekako jim je uspelo zadržati 5 tkalskih strojev na čolničke f. Zanks in tako se je svila zopet začela razvijati. Postopoma so nakupili nove brezčolnične statve in dogradili novo poslopje, kjer so bili združeni vsi obrati svile.

Kravata je zelo delikaten artikel, tako v izdelavi kot prodaji. Že od nekdaj so bile iskane folklorne rute in to je bil prvi artikel v asortimanu kravat in uspešno so jih pričeli izdelovati. Pobudo za izdelavo teh rut pa je dala tov. Tončka Marolt, priznana umetnica v ohr-

Marjan
Novak

nitvi stare slovenske besede in plesov. Tako že od leta 1965 dalje svila uspešno proizvaja zahtevne originalne folklorne rute, ki so se nekoč izdelovale. Z razširitvijo tkalnice oziroma novih tkalskih strojev pa se je asortiman razširil tudi na ostale izdelke. Glavna težava v svili je likvidnost zaradi poletne mrtve sezone, ko ne gredo v prodajo kravate in artikli volnenege tipa.

Tov. Novak se še živo spominja, ko je celotno svilo predstavljala majhna skupina ljudi, ki ni imela prostorov. Danes pa imajo prostor v katerem so združeni vsi obrati. Lepi so tudi spomini na družabna srečanja oziroma izlete, ki so jih »svilarci« večkrat preredili. Sicer pa je Svilanit v teh 20 letih zelo veliko naredil za delovne ljudi, tako na področju počitniških kapacitet kot stanovanjske politike. Ponos Svilanita pa je zelenica, ki jo je treba očitati tudi v bodoče.

Na moje vprašanje, kako se vsaj včasih odpočije ob tako odgovornem delu mi je dejal, da se na področju strokovnega dela, kjer je še vedno zadolžen za razvoj svil, sprosti. V prostem času se ukvara tudi s kulturo in športom, poleti s tenisom, pozimi s smučanjem, zelo aktiven pa je na kulturnem področju, kjer je že 25 let aktivni član prvega slovenskega pevskega društva »Lira«. V mladih letih je bil aktivni plavec, v skokih v vodo je dosegel celo 5. mesto v državnem tekmovanju. Če vzamemo malo za šalo, so mu plavalni uspehi verjetno prišli v kri, da že toliko let kot direktor tako uspešno vodi TOZD.

Tov. Novak je ob koncu najinega pogovora dejal, da si želi v bodoče predvsem uspešnega poslovanja in misli, da se mu bo ta želja izpolnila, saj pozna »svoje« vestne delavce v Svili in tudi ostale strokovne delavce. Pridružujem se želji tov. Novaka in mu tudi v bodoče želim še mnogo delovnih uspehov ter iskrene čestitke ob jubileju.

Ana Sušnik 20 let

Pri obhodu Svile, ko sem iskala jubilate, me je pot zanesla tudi v prostor, kjer ob lepem novem stroju dela tovarišica Ana Sušnik. Ko sem hotela k njej, me je zadržalo nešteto niti, ki so bile razpete na snovalu. Njena previdna roka je samogibno posegla po nitkah in jih zaščitila, vendar je bil na

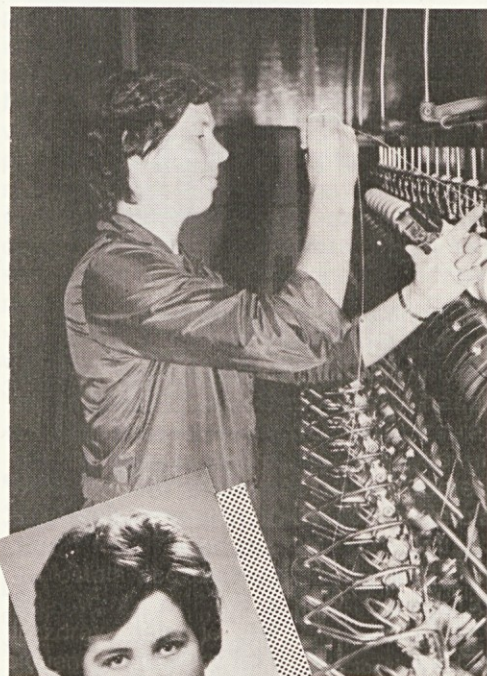
Ana
Sušnik

srečo stroj ustavljen. Njen vesel nasmej me je presenetil in ponovno sem pogledala v spisek jubilarantov, če je prava, tako mladostna je še. Povedala mi je, da je zelo mlada prišla v Svilanit in tako 7 let v Frotirju previjala prejo, od leta 1973 dalje pa dela v Svili na snovalu. Že iz zapisnikov delavskih svetov mi je poznano, da je bila ona tista »žrtev«, ki je delala na dotrajanem saškem snovalu. Po mnogih razpravah in prizadevanjih je končno le uspelo izpeljati nakup novega snovala. Tudi sama mi je povedala, da je imela precej težav pri navijanju osnov, ker je bil stroj star in izrabljen, prav tako pa ni bilo avtomatskega nastavljanja pri pretrgu niti. Pri novem stroju se čuti

kot prerojeno, napak je manj in tudi niti ni treba nepretrgoma gledati. Svoje delo opravlja z veseljem in pravi, da v vseh 20 letih ni občutila kakšnih posebnih težav. Čas ji je hitro minil, želi si, da bi bila zdrava in da bi še lahko hodila na delo, dokler ji bodo razmere to dopuščale. Po njenem izgledu so-deč ji bo zdravje še dolgo služilo, kar ji iz srca želim. Naj še veliko let z zadovoljstvom opravlja svoje delo ter doma uživa ob svojem malem dveletnem »sončku«, ki ji s svojo neugnanostjo pestri in osrečuje dneve. Iskrene čestitke!

Antonija Slapnik 20 let

Ko sem v delovni enoti tkalnice in previjalnice iskala jubilate, ki bi bili pripravljeni povedati nekaj besed o sebi, sem naključno izbrala tov. Tončko Slapnik. V svoji skromnosti mi je najprej dejala, da nima nič posebnega povedati in da je z delom zadovoljna. Že na prvi pogled je opaziti, da je tiha, skromna in vestna delavka, takšna kot je pred dvajsetimi leti pričela z delom previjalke v stari previjalnici. S stroji in delom je bila zadovoljna, le prostori niso odgovarjali. Vendar se je z leti tudi to uredilo in Tončka že dvajset let previja prejo. Njen glavni cilj je dobro in kvalitetno opravljeno delo, za ostale stvari se ne zanima toliko. Kljub temu, da si je v tem obdobju zgradila dom, v delovni organizaciji ni koristila sredstev iz stanovanjskega sklada, prav tako pa v vseh 20 letih ni bila nikoli na oddihu v katerem od Svilanitovih objektov.

Antonija
Slapnik

Tudi v komisijah in samoupravnih organih ni delovala, na tovarniškem prazniku je bila zelo malokrat. Ob njeni skromnosti so se mi utrnile besede, ki so včasih mnogo povedale: »Nič se ne pozna, da je pri hiši, samo dela je mnogo manj«. Pri svojem delu ni nikoli poudarjala težav, čeprav pravi, da so norme dovolj visoke in včasih pri tem ponagaja še kvaliteta preje. Na svoje okolje v delovni organizaciji je zelo navezana, saj pravi, da ji je pred leti požar v tkalnici neizbrisno ostal v spominu in kaj takšnega si ne želi doživeti nikoli več. Njena želja je, da bi jo zdravje ne zapustilo in bi tako lahko še naprej opravljala svoje delo v previjalnici. Tončki želim, da bi se ji njene želje izpolnile ter iskrene čestitke ob jubileju.

Marinka Golob 10 let

Marinka
Golob

Iz previjalnice me je pot peljala v šivalnico in imela sem kar nekoliko treme, ker sem tja prišla med malico. Vendar so me delavke izredno prijazno sprejele in mi pomagale pri iskanju jubilaritov. Ker jih nekaj dela popoldne sem uspela dobiti dopoldne tov. Marinko Golob. Prijazno se mi je odzvala in odšli sva v garderobo na kratek klepet. Marinka mi je povedala, da je iz gostinstva prišla v Svilanit v tkalnico pred dvajsetimi leti. Vendar pa je od tega že skoraj 18 let v šivalnici, kjer je v začetku bila na pakiranju, nato pa vseskozi odpremnik. Delo zelo rada opravlja in iz enote ne bi želela drugam. Vendar je bilo delo odpremnika v

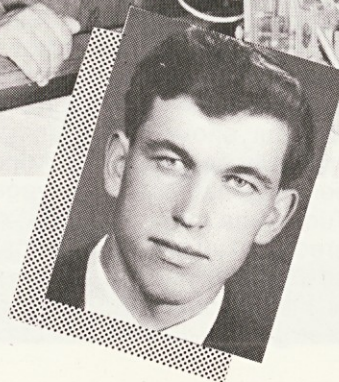
preteklosti bolje plačano, morda iz razloga, ker ga je zasedal moški. Kljub temu, da se je delo in potrebe povečale tako na domačem kot tujem trgu, se to pri osebnem dohodku ne upošteva. Marinka pravi, da je s poslovanjem delovne organizacije zadovoljna, za delavce je dobro poskrbljeno, zdi se ji pa, da se nekoliko preveč denarja nameni za šport. Za obstoj tovarniškega praznika ni preveč navdušena, ker je to zanimivo le za nekatere. Če pa bi se vsi odzvali vabilu in prišli na tovarniški praznik pa je vprašanje, če bi ga še lahko organizirali. Letos bo na praznovanje verjetno prišla, ker je pač jubilarant in to se v delovni dobi ne zgodi velikokrat. Želi si zdravja, saj zadnje čase čuti posledice v nogah. Rada bi v delovni organizaciji dočkala »penzijo«, nato pa zasluženo uživala doma.

Franc Sušnik 20 let

Za spremembo od ostalih sogovornikov je bil France bolj redkobeseden in zadržan. Beseda mu nikakor ni stekla in večkrat je poudaril, da je najbolje, če je človek bolj tiho. Ne vem, kaj je hotel s tem povedati, verjetno pa ga prizadevnost in poslušnost pri delu spremljata že od mladih nog. Že kot otrok je bil navajen trdo delati doma na kmetiji, vendar tam ne dobiš vsak mesec obračunanih ur. Kot vsak mlad človek si je tudi France zaželel svojega denarja. Nekega lepega dne se je s kolesom odpravil iskat zaposlitev in med potjo je sklenil, da bo šel tja, kjer

Franc
Sušnik

ga bodo prej sprejeli. Tako so bili najhitrejši v Svilanitu in ga začasno sprejeli v tkalnico. Vendar se je kmalu preselil v barvarno kot pomočnik barvarja in v tej enoti ostal vse do danes. Vzporedno z razvojem se je v enoti odprla metraža in tako je bil prvi delavec na teh delih in precej časa tudi edini. Šele sčasoma se je delo razširilo tako, da je to delo opravljalo več ljudi, uvedlo se je tudi dvoizmensko delo. Vedno bolj se je čutila prostorska stiska in zaradi nizkih stropov in vlage so delali v »megli«. Z dozidavo nove hale so se razmere bistveno izboljšale, povečanje strojnega parka pa je Francetu omogočilo delo na širinsko razpenjalnem stroju. Pravi, da je z delom kot s plačo zadovoljen in 20 let mu je mimogrede minilo. Na tovarniški praznik rad prihaja skupaj z ženo, ki je v DO prav toliko časa kot on. Kljub temu, da sta letos z ženo oba jubilaranta še ne ve, če bosta lahko prišla. Vsekakor je njun jubilej enkrat in lepo bi bilo, če bi ga doživela v »živo« v Domžalah.

Anka Hubad 20 let

Tovarišica Anka se je leta 1966 kot mlad tekstilni tehnik zaposlila v Svilanitu. Ker je bila tudi štipendistka ni imela težav pri zaposlitvi, čeprav se je takrat že čutila omejitve zaposlovanja. Nekaj časa je delala kot poenterka in odpremnik gotovih izdelkov, nato pa dve leti na delih tehnika-kontrolorja. Pridobila si je veliko izkušenj in ob tem spoznala, da v šoli dobi samo znanje, izkušnje pa si pridobiš kasneje. Zlasti pravi odnos med sodelavci si moraš pridobiti sam, kar ji je uspelo v vseh teh letih, ko že 16 let uspešno vodi drugo največjo enoto v DO – šivalnico. Prejšnji obratovodja šivalnice je postal vodja konfekcije in ker ni bilo drugega primerne vodje, je dve leti kot vršilec dolžnosti opravljala ta dela. Ker je bila še zelo mlada, so bili začetki dokaj težki. Ljudje je niso poznali, trudila se je najti pravi stik, jih razumeti, jim pomagati ter biti poštena. Uspelo ji je, da so jo sodelavci začeli sprejemati kot vodjo. Vendar delavcu je treba pomagati in včasih tudi sprejeti njegovo mnenje in izkušnje. Da je tov. Anka dosledna in redoljubna se pozna tudi pri njej, saj je novo sistemizacijo iz leta 1976, ko se je za obratovodje zahtevala višja izobrazba, vzela zelo resno in pričela s študijem na višji stopnji, smer mehanski inženir. Njena vztrajnost je vredna občudovanja, saj ji je ob tako zahtevnem delu v službi, gradnji hiše, ter ob družinskih obveznostih uspelo leta 1982 diplomirati. Seveda pa ji je pri študiju bil v veliko pomoč mož, ki ji je veliko pomagal pri

Maks Novak 30 let

Eden izmed letošnjih najčastitlivejših jubilarov je tudi Maks Novak, ki je v Svilanitu že polnih 30 let. Maks se je že med vojno izučil za prodajalca pri tedanjem trgovcu Bogataju v Kamniku. Tedaj je bilo glavno živilsko skladišče za stavbo postaje milice in vajenci so vso robo po ostalih kamniških trgovinah zvozili z ročnimi vozički. Po osvoboditvi se je Maks priključil delovnim akcijam, v katerih so obnovljali porušeno domovino. Tako je v »Bičkovi brigadi« pomagal pri izgradnji ceste iz Dražgoš na Jelovico. Maks se še dobro spominja težkih petdesetih let, ko si je ustvarjal družino in dom. Do leta 1960 je bilo čutiti pomanjkanje hrane, vseh vrst materialov, pa tudi denarja ni bilo. Kdor je bil napreden in pogumen, se je znašel. Takšen je bil Maks, saj je najel pri takratni banki kredit v višini 800.000 din, kar je bilo za tedanje čase bajna vsota in tako spravil hišo pod streho. Parcelo ni bilo težko dobiti, saj je bilo veliko zemlje podržavljene in so jo delavcem delili zastonj. Tudi Maks jo je dobil na ta način, kar je za nas to sedaj nekaj neverjetnega in nemogočega.

Maks se še dobro spominja časov izpred 30 let, ko je v Jugopamuku kot medfazni skladiščnik sprejemal frofir, ki so ga z vozovi vozili iz Šmarce. Vendar pa je to delo kmalu opustil ter po-

stal glavni skladiščnik v sedanjem Svilanitu. Skladišče je bilo v leseni lopi, vsebovalo pa je par škatlic vijakov, kup železnih palic in nekaj zabojev preje. Tedaj je en tovornjak preje zadostoval za 14 dni proizvodnje, danes pa se je porabi tri tovornjake na dan. Maks se še živo spominja časov, ko je nastopila prisilna uprava. Precej ljudi je odšlo iz delovne organizacije, tisti, ki so ostali, pa so dobivali 80 % plače. Vendar pa je bila tedaj pri ljudeh prisotna večja demokratičnost kot sedaj. Dobro se še spominja, ko je bil še član upravnega odbora in delavskega sveta, da so ljudje redno hodili na sestanke in se kdaj pa kdaj tudi skregali, če ni šlo kaj skupaj: Danes pa je na sejah čisto drugače; sklepi so že vnaprej pripravljene in morebitne pripombe največkrat ne vplivajo, da bi se kaj spremenilo. Maks si je v teh 30 letih nabral veliko spominov in ni še pozabil, da je leta 1966 za 10-letno delo v Svilanitu dobil uro Darwil, praznik pa se je odvijal v prostoru, kjer je danes medfazno skladišče. Po letu 1966 se je tudi izredno razvilo športno življenje v tovarni, za kar je bil glavni pobudnik tedanji direktor Marcijan.

V skladu z razvojem tovarne se je tudi v skladišču precej spremenilo. Novim modernim prostorom se je pridružilo uvajanje računalniške evidence s stanjem preje in barv, vendar pa je prenos na računalnik vse prepočasi potekal. Sedaj delamo tudi na terminalih, sem sicer navdušen za računalniško obdelavo, vendar pa priprave nanjo zahtevajo zelo veliko dela. Trenutno je naša evidenca na karticah bolj zanesljiva kot na računalniku. Čez nekaj let pa verjetno ne bo več mogoče delati brez terminalov, tako kot sedaj ni mogoče brez kartic.« Vendar Maks pravi, da vse to ne bo več občutil, saj ima pred seboj samo še »tri inventure« nato pa »adijo Svilanit«!

Maks gre oktobra na dopust v Čatež, vendar bo vmes prišel na tovarniški praznik, saj je jubilar, pa tudi sicer je rad prihajal. V bodoče si želi predvsem zdravja. Pravi, da pri teh letih človek večkrat kaj pozabi, kar pa za skladišče ni dobro. Maku želimo vse najboljše in da bi zdrav preстал tiste »tri inventure« in nato zasluženno užival doma. Našemu vrlemu jubilaru 30-letniku iskrene čestitke!

Jože Maček 30 let

Letos sta v delovni organizaciji samo dva jubilara 30-letnika, pa še tadva sta oba predstavnika moškega spola. Jože se je že leta 1954 zaposlil v Šmarci v tkalnici, kjer je delal vse od kraja, kar je bilo pač potrebno. Tedaj je bilo ljudi malo in niso imeli točno

Anka
Hubad

domačih delih in pri študiju. Anka pravi, da si je v teh letih v šivalnici nabrala veliko izkušenj, s svojimi sodelavci se dobro razume, pri premetitvah ni težav in če se pojavijo kakšni problemi jih poskuša razumeti. Včasih ji je težko reči komu NE ob njegovi prošnji, pa vendar mnogokrat drugače ne gre.

Na moje vprašanje, kdaj si ob vsem tem najde še kaj prostega časa za sebe, mi je dejala, da prostega časa nima veliko. Včasih je rada kaj šivala ali brala, sedaj pa za to skoraj ni časa. Rada si včasih ogleda kakšno gledališko predstavo, drobni trenutek, ki si ga tudi utrga pa je potreben za krajši počitek, za drobne radosti z otroki.

Anka pravi, da je dvajset let minilo kot bi trenil. Še vedno je zelo ambiciozna in pravi, da človek ne sme biti nikoli zadovoljen s tistim kar doseže, ker je drugače življenje pusto in enolično. V razgovoru sem Anki omenila, da sodelavci pravijo, da je stroga in natančna. Vprašanje je ni presenetilo in odgovorila mi je, da je kritična tudi do sebe in če nekaj zahteva od sodelavcev, mora biti dosledna tudi do sebe.

Ob koncu mi je zaupala željo, da bi se prostori šivalnice v bližnji prihodnosti vsaj nekoliko razširili (morda s premetitvijo skladišča), ker doseđanja prostorska stiska večkrat pripelje do nestrpnosti in slabe volje, saj se delo ne more primerno opravljati.

Povedala mi je še, da na tovarniški praznik rada pride. Tudi letos bo prišla, še posebej, ker je jubilar. Anki želim še v bodoče toliko delovnega elana in iskrene čestitke.

Maks
Novak

določenega dela kot danes. Med drugimi je tudi nakladal na voz metražo, ki so jo s konji vozili v Jugopamuk, kjer jo je prevzemal skladiščnik Maks. Čez nekaj časa je pričel delati v kotlovnici kot kurjač, vmes pa je delno pomagal tudi v barvarni. Po odsluženju vojaške obveznosti se je zopet vrnil v Šmarco, od koder so se kmalu preselili v današnji Svilanit, kjer je delal v kurilnici. Današnje staro barvarno so morali še zgraditi in Jože je pomagal z udarniškim delom, kasneje pa se je tudi zaposlil v barvarni. Dobili so tudi sodobnejšo opremo za barvanje križnih navitkov in čutila se je velika razlika med delom v Šmarci, ko je prejo barval v velikih kadeh ročno. Ker so bili ti stroji noviteta, sta z Lahovim Alojzom za nekaj časa šla v priučitev v »Induplati« in tako postala prva barvarja na aparatih. Barvarna se je vsekozi dobro razvijala in od tedanjih 5 delavcev prerasla v sedanjo enoto. Tudi Jože je doživljal posledice prisilne uprave v Svilanitu, vendar je vztrajal, ker je upal, da se bo obrnilo na bolje. Med seboj so se dobro razumeli, saj niso bili razvajeni in so bili z vsem zadovoljni. Kmalu se je res pokazalo izboljšanje, pridobil si je veliko delovnih izkušenj ter tako napredoval najprej do pomočnika vodje izmene, nato pa je postal vodja izmene. Dela se je navadil in čeprav so kdaj nastopile krize, da bi najraje zamenjal delovno mesto, se dokončno ni mogel odločiti. Z zadovoljen je bil, ko je leta 1964 dobil stanovanje od delovne organizacije, saj je bila za tedanje čase to redkost. Ker za otroke ni bilo varstva sta se z ženo menjala in tako je še danes, čeprav so otroci že odrasli.

Jože pravi, da so bile tudi včasih norme dovolj visoke, vendar ni bil takšen poudarek na kvaliteti. Danes so norme zelo visoke, poostrena je kvaliteta, vendar pa nekako gre, saj veliko dela opravijo stroji, mnogo boljši pa so tudi delovni pogoji.

Jože mi je ob koncu zaupal, da si v bodoče želi zdravja, da bi dočakal v Svilanitu še 40-letnico. Za dosego tega cilja zaenkrat izpolnjuje vse pogoje in želim mu, da bi se mu želja uresničila. Za dosedanje 30-letno delo v Svilanitu pa naj prejme iskrene čestitke.

Joži Šuštar

*Vsem jubilarom
iskreno
čestitamo*

**Proizvodna
dogajanja**

Na začetku poti na novem avtomatskem stroju

VAC 70 – NOVA KVALITETA ŠIRINSKEGA STRIŽENJA BRISAČ

Problematika širinskega striženja in načrtovanje

V šivalnici so do prvega polletja letos cca 70 % vseh brisač po dolžinskem zarobljenju razrezali po širini z električnimi škarjami na širinskih rezalnih strojih. Preostalih 30 % proizvodnje je bilo razrezano še vedno na navadni delovni mizi z navadnimi in težkimi škarjami.

Ker je ročno striženje fizično zelo naporeno ter velikokrat sporna tudi kvaliteta, smo se odločili za nabavo avtomatskega širinskega strižnega stroja VAC 70. S tem naj bi daljšali in humanizirali delo ter postopno odpravili ročno delo. Zlasti smo želeli odpraviti ročno striženje velikih dimenzij brisač v širinah 80 in 100 cm, ker je tu delo najtežje in je največ pripomb na kvaliteto.

Zaradi večjih dimenzij stroja smo morali izvesti tudi prestavitev dolžinskih robilnih avtomatov, ker drugače ni bila možna njegova postavitev. V enoti nam vse bolj manjka delovnega prostora, zato moramo pazljivo načrtovati vsak meter delovne površine.

Delovanje širinskega stroja VAC

Avtomatski stroj tipa VAC 70 deluje po principu vodenja nožev preko pre-

čnega širinskega platna. Posebni vrsti lamel se poravnata na začetek zank med dvema brisačama, pride do pnevmatskega poravnanja napetosti platna in spusta lamel. Mehansko voden nož prereže širinsko platno točno čez sredino dveh brisač, odrezano brisačo poprimejo prijemalne klešče in jo odvedejo naprej, sledi spust brisače na stojalo razrezanih brisač.

Stroj deluje na principu posluževanja in kontrole delovanja stroja preko stikalne plošče. Preko te se nastavlja dolžina hoda prijemalnih klešč, dolžine platen, potrebna pa je nastavitev tipala širin širinskih platen, sicer stroj ne deluje. Stroj se avtomatsko ustavi pri zatkanjih krajših brisač ter pri vseh drugih napakah, ki se pojavijo (zmanjka materiala, zapogib brisače, daljše platno, itd.).

Prerez širinskih platen je omejen na skupni presledek obeh platen od 5 cm do 13 cm, zato ni možno rezanje tiskanih brisač ter brisač s širinskimi robovi kot so to robovi artikla Mesina. Stroj ima možnost rezanja dveh vrst brisač naenkrat in to do dimenzije 50 x 100 cm pod pogojem, da sta isti brisači, ki sta istočasno tekli na tkalskem stroju.

Pri delu na novem VAC 70 delavka ne drži več v roki težkih električnih škarij in nima več stalnih, hitro se ponavljajočih gibov desne roke. Utrujenje je

Prilaganje novi organizaciji dela

manjše, saj ni seganja z električnimi škarjami na stikalo, za podajanje brisač naprej. Delo na novem stroju je sicer olajšano za delavko, razrezano pa je manjše število brisač v eni delovni uri, zato so bile izvršene še druge tehnične rešitve. Izkoriščenost strojev še ni zadovoljiva, zato je treba vložiti še veliko truda za njegovo čimboljšo izkoriščenost.

Cilj: Izboljšanje organizacije dela in priprave kosov

Za boljšo izkoriščenost avtomata VAC 70 je bilo potrebno pregledati asortiman, kapacitete strojev in proizvodnjo. Ugotovili smo, da so širinska platna za zarobljenje krajših stranic brisač različnih velikosti od 2,5, 3, 4,5, 5, 7,5 cm in da jih bo potrebno posebej sortirati po dolžinah brisač posebej na voz, ter nalaganje večjega števila kosov na isti voz.

Vsako vpeljevanje novega kosa v stroj pomeni ponovno nastavitve in zastoj od 5 do 10 minut. V barvarni bodo morali na sušilno razpenjalnem stroju paziti, da bo širinsko platno pravokotno poravnano glede na dolžinsko platno, da se izognemo škartu na rezanju. Prav tako bo treba zagotoviti čim manjša odstopanja v dolžinah brisač, saj se stroj zaradi odstopanj prevečkrat ustavlja.

Skratka: stroj zahteva rešitve, ki jih moramo sprejeti, upoštevati ter se prilagoditi novim razmeram in organizaciji dela. In prav tu smo še na začetku poti, ki zahteva veliko doslednosti, opazovanj in rešitev. Naloga je težka, zato ne bo rešena kar mimogrede.

Anka Hubad

NOVI STATVI V TOZD SVILA

Modernizacija proizvodnje, večja produktivnost in boljša kvaliteta, to je osnovni motiv za odločitev pri nabavi novih tkalskih strojev, ki jih te dni pripravljamo za proizvodnjo v TOZD SVILA. Prvi tkalski stroji firme SACM iz francoskega mesta MILHAUSE, ki smo jih montirali pred 14 leti so bili prva prelomnica v tkalnici svile. Brezčolnične statve, ki so bile v tistem času prava redkost posebno v svilarski industriji, nam je v tem obdobju dala dovolj izkušenj, da smo se tudi tokrat odločili za istega proizvajalca.

V tkalnici svile montiramo dve statvi MAV SACM v delovni širini 180 cm. Novi statvi sta tehnološko enaki kot ostalih osem, ki so že nekaj let v proizvodnji. Izboljšava je predvsem na sistemu vnašanja votka in elektronski ostavki, ki omogoča, da se istočasno tkejo svilene tanke niti z dodatkom debelejših niti, kar nam je dosedaj delalo težave. Poleg teh izboljšav so spremembe na novih statvah tudi v pozitivnem in negativnem regulatorju, ki omogoča veliko skladnost tkanja. Poskrbljeno je tudi za varnost, saj so

verige v posebnih vodilih in niso fizično dostopne tkalki. Velika prednost novih statv je tudi v tem, da omogočata veliko število obratov – do 300 v minuti, seveda če to obremenitev prenese osnovni in votkovni material.

Statvi sta opremljeni z žakardi f. GROSSE, ki so prilagojeni statvam in omogočajo do 300 obratov v minuti. Tudi pri žakardih so izboljšave predvsem v sistemu dviga in odmika platin, v čemer je velika prednost, da se bistveno zmanjšuje možnost napak v blagu.

Že v uvodu sem omenil, da se z modernizacijo proizvodnje omogoča večja proizvodnja in tega se zavedamo v svili. Želja vseh je, da bi že prihodnje leto zamenjali stare ZANGGS statve z novimi, brezčolničnimi SACM statvami, s tem pa bi prišli do enotnega strojnega parka, kar bi omogočalo večjo in kvalitetnejšo proizvodnjo. S tem pa bodo prišli tudi prostorski problemi – vendar pa brez ciljev po sodobnejši – modernejši proizvodnji ni življenja.

Janez Kimovec

Iz uradnih listov
za življenje

PRAVILNIK O OSNOVAH IN MERILIH ZA POVRAČILO DOLOČENIH STROŠKOV, KI JIH IMAJO DELAVCI PRI DELU OZIROMA V ZVEZI Z DELOM

S samoupravnim sporazumom o skupnih izhodiščih in nekaterih osnovah za razporejanje dohodka in čistega dohodka ter za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo organizacij združenega dela dejavnosti tekstilne industrije Slovenije ter na osnovi družbenega dogovora o skupnih osnovah in merilih za samoupravno urejanje odnosov pri pridobivanju in delitvi dohodka v SRS (Uradni list SRS, št. 18/86) so dani temelji za povračilo določenih stroškov, ki jih imajo delavci pri delu oziroma v zvezi z delom in imajo po zakonu značaj materialnih stroškov.

Vprašanje povračila teh stroškov smo imeli v naši delovni organizaciji v preteklosti urejeno na dva načina:

- v posebnem pravilniku o povračilu stroškov na službenih potovanjih je bilo urejeno vprašanje povračila stroškov za povišane stroške prehrane in prenočišča ter prevoze na službenih potovanjih,
- s posebnim sklepom delavskega sveta pa se je letno določalo povračilo ostalih stroškov.

Delavski sveti TOZD so na svoji seji dne 24. 6. 1986 dali v javno razpravo pravilnik o osnovah in merilih za povračilo določenih stroškov, ki jih imajo

delavci pri delu oziroma v zvezi z delom.

S tem pravilnikom se ureja povračilo določenih stroškov, in sicer:

- stroškov na službenem potovanju,
- stroške za prevoz na delo in z dela,
- povečanih stroškov zaradi ločenega življenja,
- povečanih stroškov za delo na terenu,
- selitvenih stroškov,
- stroškov za prehrano med delom.

Povračilo potnih stroškov na službenem potovanju v državi

9. člen: Delavec je upravičen do dnevnice kot povračila povišanih stroškov prehrane na službenem potovanju, in sicer:

- cele dnevnicke za vsakih 24 ur službenega potovanja in za službeno potovanje, ki je trajalo manj kot 24 ur, toda več kot 12 ur,
- polovične dnevnicke za službeno potovanje, ki je trajalo več kot 8 ur, vendar ne več kot 12 ur in za službeno potovanje, ki je trajalo več kot 24 ur za čas, ki je daljši od 8 ur, vendar ne daljši od 12 ur;
- znižane dnevnicke za službeno potovanje, ki je trajalo več kot 6 ur, vendar ne več kot 8 ur pod pogojem, da delavec odide na službeno potovanje najmanj 2 uri pred pričetkom svojega rednega dela ali pa ga konča najmanj 2 uri po preteku svojega rednega dela.

10. člen: Stroški za prenočišče se delavcu povrnejo največ do višine stroškov za prenočišče v hotelu B kategorije.

Če delavec predloži račun za hotel višje kategorije, se mu povrnejo stroški največ v višini zneska, ki je ugotovljen na podlagi povprečnih stroškov za prenočišče v hotelih B kategorije.

V primeru, ko delavec ni mogel dobiti prenočišča v hotelu B kategorije, se mu lahko izjemoma priznajo stroški za prenočišče v hotelu A kategorije.

Stroški za prenočišče na službenem potovanju se povrnejo delavcu na podlagi predloženega računa za prenočišče.

V kolikor delavec ne predloži računa za prenočišče na službenem potovanju, se mu stroški za prenočišče povrnejo tudi brez predložitve računa v višini 40 % povprečnih stroškov za prenočišče v hotelih B kategorije. Ti stroški delavcu ne pripadajo, kadar mu je zagotovljeno prenočišče v počitniških domovih delovne organizacije.

14. člen: Delavec na službenem potovanju ima pravico do povračila stroškov za PTT usluge ter drugih stroškov, ki so bili neogibni za izvršitev naloge, zaradi katere je bil na službenem potovanju. Za priznanje teh stroškov mora delavec predložiti račun. Drugi stroški, za katere ima delavec pravico do nadomestila, so:

- rezervacija sedeža na avtobusu, vlaku in letalu,
- zavarovanje na avtobusu, vlaku in letalu ter ladji,
- prevoz prtljage,
- potniški servis na letališču,
- cestnina na avtocestah,
- parkirnina,
- prevozi (taksi, avtobus, razen v mestnem prometu, tramvaj, trajekt, ladja, rent a car),
- telefonski pogovori,
- poštnina,
- eventuelni drugi stroški.

Ti stroški morajo biti praviloma predhodno odobreni.

17. člen: Na osnovi izdanega potnega naloga lahko delavec dvigne akontacijo povračila stroškov na službenem potovanju. Akontacija za povračilo stroškov na službenem potovanju ne sme presegati ocenjenih stroškov, ki so potrebni za službeno potovanje. Trgovski zastopniki lahko dvignejo akontacijo povračila stroškov za en mesec.

Pri dvigu akontacije mora biti iz blagajniškega izdatka razvidno, za kateri potni nalog oziroma, za katere potne naloge je bila

akontacija dvignjena. Poračun dvignjene akontacije se obvezno izvrši ob izplačilu obračunanih stroškov na službenem potovanju.

18. člen: Vodja delovne enote oziroma služba s podpisom v rubriko »odredbodajalec« na obračunski strani potnega naloga potrjuje upravičenost porabljenega časa in nastalih stroškov na službenem potovanju. Porabljen čas na službenem potovanju se presodi glede na zadano nalogo in kraj potovanja. Po podpisu potnega naloga vodja delovne enote oziroma službe tega dostavi v obračun blagajni delovne organizacije.

Povračilo stroškov na službenem potovanju v tujini

23. člen: Delavcu se priznajo med materialne stroške izdatki v višini cele dnevnice za vsakih 24 ur, ki jih je delavec prebil na službenem potovanju v tujini, kakor tudi za ostanek časa nad 12 ur. Za ostanek časa nad 8 ur do 12 ur se prizna delavcu polovična dnevnicca. Delavcu se prizna med materialne stroške tudi izdatke v višini cele dnevnice, če je službeno potovanje trajalo skupaj več kot 12 ur, polovična dnevnicca pa, če traja službeno potovanje več kot 8 ur.

24. člen: Če ima delavec na službenem potovanju v tujino zagotovljeno brezplačno prenočišče in brezplačno hrano, se delavcu priznavajo med materialne stroške izdatki v višini dnevnice, zmanjšane za 80 %. Če imajo zagotovljeno samo brezplačno prenočišče, se priznavajo delavcu stroški v višini dnevnice, zmanjšane za 60 %, če pa samo hrano, v višini dnevnice, zmanjšane za 30 %.

25. člen: Če je imel delavec na službenem potovanju v tujini izdatke tudi za prenočišče, se priznavajo delavcu med materialne stroške izdatki v višini cele dnevnice. Stroški za prenočišče se dokažejo s hotelskim računom. Če delavec ne predloži hotelskega računa, se mu priznajo med materialne stroške izdatki v višini dnevnice, zmanjšane za 60 %.

Povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela

32. člen: Stroški prevoza na delo in z dela se povrnejo delavcem, ki imajo stalno prebivališče nad 3 km od delovne organizacije in gravitirajo na avtobusno postajo, ki je od delovne organizacije oddaljena več kot 3 km.

Kot mejne avtobusne postaje, od katerih dalje se delavcem povrnejo stroški za prevoz na delo, se štejejo:

- Tunjice–Bitenc
- Stranje–Šlebir
- Zduša
- Vrhopolje–pri Anzelnu
- Šmarca–vas in polje
- Podgorje–pri Grošeljnu, križišče
- Volčji potok

33. člen: Delavec za prevoz na delo in z dela sam prispeva na dan znesek cene vozovnice za najkrajšo relacijo v eno smer.

34. člen: Kjer ni možnosti prevoza na delo in z dela z javnimi prevoznimi sredstvi, se delavcu povrne 30 % od vrednosti kilometrine, ki se obračunava v delovni organizaciji delavcem na službenem potovanju z lastnim osebnim avtomobilom v službene namene.

Znižana kilometrina se povrne tudi delavcem, ki imajo do najbližje avtobusne postaje več kot 3 km in jim za preostali del poti do avtobusne postaje pripada povračilo za prevoz po prvem odstavku tega člena.

Povračilo stroškov za ločeno življenje

36. člen: Povračilo stroškov za ločeno življenje pripada delavcu le v primeru, ko je zaradi napotitve na delo v drug kraj za določen čas ločen od ožje družine.

37. člen: Osnova za povračilo stroškov za ločeno življenje so stroški za stanovanje v kraju, kjer je delavec začasno na delu zunaj kraja svojega stalnega bivališča in ločeno od svoje ožje družine ter stroški za prehrano, ki presegajo običajne stroške, ki

bi jih delavec imel, če bi živel skupaj s svojo ožjo družino (zakonec, otroci).

39. člen: Povračilo povišanih stroškov za stanovanje mesečno znaša 30 % povprečnih stroškov za prenočišče v hotelu B kategorije za 30 prenočevanj.

Povračilo stroškov za povišane stroške prehrane znaša 30 % povprečne dnevnice za 30 dni.

Povračilo stroškov za delo na terenu

41. člen: Osnova za povračilo stroškov za delo na terenu so povečani stroški, ki jih ima delavec v času, ko dela in biva na terenu zunaj kraja sedeža temeljne organizacije in svojega stalnega ali začasnega prebivališča. To povračilo pripada delavcu, če sta na terenu organizirana prehrana in prenočišče.

42. člen: Povračilo stroškov za delo na terenu se delavcu povrne za organizirano prenočišče v dejanski višini, stroški za organizirano prehrano pa v povprečno ugotovljenih stroških za organizirano prehrano za delo na terenu.

Povračilo stroškov za prehrano med delom

43. člen: Delavcu pripada povračilo stroškov za prehrano med delom mesečno do višine 15 % povprečnega mesečnega čistega osebnega dohodka delavcev v SRS, doseženega v preteklem letu. Te stroške za prehrano temeljna organizacija izplačuje iz naslova drugih materialnih stroškov.

45. člen: Delavec je za organizirano malico v delovni organizaciji dolžan prispevati lastni prispevek v višini, ki ga sprejme komisija za družbeni standard v skladu z dejanskimi stroški organizirane prehrane v delovni organizaciji in planiranimi stroški za regresiranje prehrane med delom. Lastnega prispevka za malico ne prispeva delavci pri delu v nočni izmeni.

46. člen: Delavci, ki zaradi narave dela ne morejo koristiti uslug obrata družbene prehrane, so upravičeni do denarnega nadomestila v višini razlike med ceno malice in delavčevim lastnim prispevkom.

Do tega nadomestila so upravičeni trgovski zastopniki in šoferji, v kolikor niso pripravljene oziroma ne koristijo malice v obratu družbene prehrane delovne organizacije.

47. člen: Delavcem, ki imajo dietno prehrano kadrovske službi dostavijo zdravniško

potrdilo, pripada polovično nadomestilo cene malice in se delavcu izplača v gotovini ob izplačilu osebnih dohodkov.

48. člen: Delavcem, ki delajo s skrajšanim delovnim časom in ne koristijo malice v obratu družbene prehrane, pripada enako nadomestilo kot delavcem z dietno prehrano.

49. člen: Sredstva za prehrano delavcem med delom pripadajo za dneve, ko je delavec na delu. Sredstva za prehrano ne pripadajo delavcu med letnim dopustom ali odsotnostjo za čas, ko prejme nadomestilo osebnega dohodka zaradi bolniškega dopusta, porodniškega dopusta ali druge daljše odsotnosti z dela.

Končne določbe

54. člen: Delavec, ki odide na službeno potovanje brez potnega naloga oziroma v obračunu potnega naloga navede neresnične ali netočne podatke, s katerimi si pridobi višje nadomestilo za nastale stroške na službenem potovanju, stori hujšo kršitev delovnih obveznosti.

55. člen: Hujšo kršitev delovnih obveznosti stori tudi individualni poslovodni organ delovne organizacije oziroma vodja delovne enote in službe, v kolikor ne kontrolira upravičenosti posameznih stroškov na službenem potovanju in odobri neupravičeno nastale stroške.

56. člen: Hujšo kršitev delovnih obveznosti stori tudi delavec, v kolikor da napačne podatke za ostala povračila določenih stroškov, ki jih imajo delavci pri delu oziroma v zvezi z delom in ne predloži obračuna nastalih stroškov v roku, določenim s tem pravilnikom.

57. člen: Za izvajanje določil pravilnika so odgovorni: individualni poslovodni organ delovne organizacije, individualni poslovodni organ temeljne organizacije in delavci, ki obračunavajo oziroma izplačujejo nadomestila za stroške na službenih potovanjih.

Ob sprejetju Pravilnika o osnovah in merilih za povračilo določenih stroškov, ki jih imajo delavci pri delu oziroma v zvezi z delom na delavskih svetih TOZD in delovne skupnosti konec meseca septembra 1986 velja poudariti, da imajo delavci pri opravljanju delovnih obveznosti pravico do povračila določenih stroškov v skladu s tem pravilnikom, družbenim dogovorom in odredbo Zveznega izvršnega sveta, ki ureja višino in način povračila stroškov, ki jih imajo delavci pri opravljanju delovnih obveznosti v tujini.

S pravilnikom pa so sankcionirane tudi kršitve določil posameznih členov in te kršitve imajo značaj hujših kršitev delovnih obveznosti.

Bogo Wiegeler

Na sliki smo le nekateri

Na največji zabavi, v največjem domu

Iz dela DPO
in društev

Kot vsa leta doslej smo se tudi letos, ob zaključku sezone, Svilanitovi gasilci in gasilke podali na zaslužno ekskurzijo na Rab. Letovanje je namenjeno delovnim članicam in članom, ki redno obiskujejo gasilske vaje in se udeležujejo gasilskih tekmovanj. Že pred časom smo se dogovorili, da bo ekskurzija trajala od 31. avgusta do 4. septembra, zato so si zainteresirani morali prihraniti nekaj dni dopusta. Žal pa so nekateri pozabili na to in zato niso mogli na pot.

Bila je še trda tema, ko smo se v nedeljo, 31. avgusta ob 5. uri zbrali pred našo tovarno. Tudi to pot ni šlo vse gladko, ker so nekateri zopet zaspali. Na pot je odšlo 6 gasilk in 8 gasilcev. Pot nas je vodila mimo Ljubljane, Postojne, preko Reke in Jablanca. V Kraljevcu smo se prvič ustavili, kajti jekleni konjički so postali žejni. Dolili smo jim gorivo, se naučili svežega jutranjega zraka in hitro odpeljali dalje. Vsi nestrpni smo komaj čakali, kdaj bomo zagledali napis Jablanac.

Sončni žarki so nas prijazno božali, ko smo se spuščali po vijugasti cesti proti Jablancu. Morje je bilo mirno, trajekt nas je sprejel odprtih rok v svoje naročje, bi lahko rekli. Čez nekaj minut smo bili že na prečudovitem otoku Rabu. Potrebno je bilo prevoziti le še nekaj kilometrov do našega počitniškega doma.

Tu so nas prisrčno sprejeli upravnik Franc Grden, kuhar Lojze in servirka Barbara. Privoščili smo si nekaj pijače in sedli pod figo na dvorišču. Komaj smo čakali, da nas je kuhar poklical h kosilu, kajti po dolgi vožnji vsakdo komaj čaka, da zaužije kaj dobrega; mi pa smo bili prepričani, da nam je Lojze skuhal odlično kosilo. Nismo bili v zmoti. Popoldan smo preživeli ob morju, nekateri so plavali, drugi pa so zaspali na vročem soncu. Ponedeljek smo preživeli lepo, nekateri so se kopali, drugi so se vozili s čol-

nom, pa tudi na sprehod ob morju nismo pozabili.

V torek smo odšli na ogled mesta, zvečer pa smo imeli prireditev, katero je upravnik imenoval: »Največja zabava, v največjem domu, pri največjem upravniku«. Sreda nam je minila prehitro. Šele zvečer smo se zavedali, da je to zadnji večer pred našim odhodom domov. Za slovo smo šli nabirat še žajbelj, da si bomo preko zime z njim lajšali morebitne težave.

Cetrtkovo jutro je bilo vetrovno in oblačno. Vstali smo zgodaj saj nas je čakalo veliko dela. Moški smo najprej počistili obalo, nato smo očistili še našo barko, ki je tako varno prevažala dopustnike. Nenadoma je začelo deževati, zato smo pohiteli z delom, da smo lahko pripravili vse stvari okrog doma. Dekleta so pridno čistila sobe. Po kosilu smo pripravili vse mize in stole ter čoln v jedilnico, kjer bodo prezimili. Naše ženske so očistile kuhinjo in pomožne prostore, tako da smo zapustili dom v najlepšem redu.

Malo pred 14. uro smo zapustili dom in se podali na pot. Vreme ni bilo nič kaj primerno za vožnjo, še zlasti ne s trajektom. Pihal je močan veter in deževalo je. Peljali smo se samo dober kilometer in že smo se znašli v dolgi koloni čakajočih vozil. Prenehalo je deževati in pokazalo se je tudi sonce, ki nam je olajšalo čakanje na trajekt. Že se je znočilo, ko smo prišli na vrsto. Kupili smo vozovnice in čakali, toda trajekt je prenehal voziti. Mislili smo, da bomo še eno noč prebili na Rabu, ko je priplul drugi trajekt in nas po razburkanem morju odpeljal v Jablanac. Utrujeni od dolgega čakanja smo komaj čakali, kdaj bomo prispeli v domači kraj. Odštevali smo kilometer za kilometer. V zgodnjih jutranjih urah smo tako le prišli zadovoljni v Kamnik.

Dragan Mejač

»MLADI SEZONCI« SPET PRI NAS

Še preden se zapro šolske duri, že nekateri mladeniči in mladenke pričnejo razmišljati, kako bi čim koristneje preživeli proste poletne dni. Da pa se še lažje odločijo, jim na uho prišepnejo še njihove vedno prazne šolske denarnice, saj bi jih bilo potrebno malo napolniti in si s tem olajšati prihajajoče jesenske dni.

Res je, ne vsi, vendar več kot polovica mladih se med poletnim oddihom odloči za delo v eni izmed tovarn. V bistvu imajo vsi eno samo veliko željo – zaslužiti – in si s tem zaslužkom izpolniti kakšno skrito željo.

Če se sama ozrem desetletje in pol nazaj, lahko ugotovim, da ni bilo ta-

skemu proračunu, katerega jesenski dnevi popolnoma izsušijo.

Med temi »mladimi delavci« so pa tudi taki, ki se sicer sami ne želijo potiti v vročih poletnih mesecih za neusmiljenimi stroji, med kupi brisač in papirjev. Vendar pa jih njihovi starši »prisilijo«, da gredo delati v tovarne, da spoznajo kaj je to delo, se ga naučijo ceniti kakor tudi težko zaslužen denar. In ko tako »izmučeni« zapuščajo tovarne, marsikoga prešine misel, da je nesmiselno greniti življenje staršem s prevelikimi zahtevami po tem in onem, največkrat pa po nepotrebem.

Vsako leto tudi v naši delovni organizaciji zaposlimo določeno število dija-

služek neprimerno večji. Ta »huda« izkušnja iz preteklega leta, nam je bila v poduk pri določanju nagrad za letošnje leto. Vedno, ko pretehtavamo in pretresamo mišljenja, nam je vodilo, naj bi te nagrade ne bi bile večje od osebnih dohodkov redno zaposlenih delavcev na posameznih delih in nalogah. Seveda pa upoštevamo pri tem tudi dosežene rezultate dela posameznikov. Tako je bil letošnji predlog naslednji:

- a) za delo na režijskih delih in nalogah (tam, kjer se delovni rezultati ne dajo meriti) se obračuna nagrada v višini 100 % vrednosti 4. plačilnega razreda. Ta nagrada pa se lahko na delovno uspešnost posameznika poveča oziroma zmanjša za 15 %.
- b) Za delo na normiranih delih in nalogah pa se obračuna nagrada v višini 90 % vrednosti plačilnega razreda kamor so razporejeni. Ta nagrada pa se glede na delovno uspešnost lahko poveča oziroma zmanjša za 20 %.

Na podlagi takšnega načina obračuna je v mesecu juliju znašala povprečna nagrada za 184 delovnih ur 83.375 din oziroma 60 % povprečnega osebnega dohodka v DO za mesec julij oziroma 93 % najnižjega osebnega dohodka v DO v mesecu juliju.

Ko bo za nami še obračun za mesec avgust, bomo ponovno preverili ali je bil predlagan način ustrezen ter predlagali samoupravnim organom, da se tudi za prihodnja leta obdrži tak sistem.

Ko sem prelistavala »Tekstilce« iz preteklih let, sem videla, da so bili vsi članki na to temo napisani na podlagi intervjujev s šolarji. Tokrat pa sem za spremembo povprašala vodje dela oziroma mentorje, kakšen je odnos teh »mladih sezoncev« do dela in kako se vključujejo v novo delovno sredino.

Marija Ambrož, referent v nabavni službi:

Vsako leto srečujemo v poletnih mesecih v Svitanitu mlade in sveže obraze, ki za kratek čas popestrijo enolično življenje v naših delovnih sredinah.

Tudi v nabavni službi si vsako leto priskrbimo v času letnih dopustov praktikantko, ki opravlja dela in naloge likvidatorja računov, zraven pa še pristavi kavico za stranke in odnaša pošto v odpremo. Ker delo likvidatorja računov zahteva od delavca predvsem ažurnost, točnost in natančnost, je zelo pomembno, kdo to delo opravlja. Moram poudariti, da smo v nabavi imeli že dve leti na počitniški praksi praktikantko, za katero lahko trdim, da je bila v vseh ozirih odlična, kot temu pravimo »super«. To je bila naša Nives. Lansko leto je v nabavni službi prvič opravljala med počitniško prakso dela in naloge likvidatorja računov.

Zadovoljna z delom in zaslužkom?

Kaj si boš kupila za prislužen denar?

krat, seveda poleg »prelepe najstniške zaljubljenosti« nič lepšega kot to, da so mi v rokah šelesteli denarci in to »moji« in seveda prisluženi z lastnimi rokami. Z njimi sem si vsaj delno lahko privoščila vse tisto, kar sem si skrivoma najbolj želela, a si poprej nisem upala upostošiti že tako plitkega žepa svojih staršev. Povsem sigurno je, da se želje in hotenja dandanašnje mladine niso kaj dosti spremenila.

Na žalost je naša preljuba inflacija storila svoje in staršem dodobra izpraznila žepa. Tako si večina med počitnicami želi zaslužiti denar za nakup šolskih potrebščin in jesenskih oblačil; nekaj pa je tudi takih, ki morajo svoj zaslužek primakniti kar k družin-

kov za delo med počitnicami. Z njimi se delno nadomestijo odsotni delavci med letnim dopustom, delovnim enotam in službam pa se tako omogoči, da uresničijo planiran obseg proizvodnje oziroma delovnih nalog. V večini primerov jih razporejamo na opravljajne manj zahtevnih del, pa vendar nujno potrebnih, da se opravijo za nemoten potek dela.

Seveda pa našo mlado delovno moč najbolj zanima, kakšno bo plačilo za njihovo opravljeno delo. V lanskem letu smo se odločili za takšen način obračuna, ki se je v končni fazi izkazal za neprimernega, saj je polovica šolarjev predčasno zapustila delo in se odločila za delo drugje, kjer je bil za-

Naša Nives je bila »super«

Pri svojem delu je bila izredno vestna, prizadevna in disciplinirana. Svoje delovne naloge je opravljala z velikim čutom odgovornosti. Čeprav je vsak dan prejela veliko število računov, ki jih je bilo treba prekontrolirati, opremiti s štampiljko, pošiljati po oddelkih v podpis in jih zaradi DUR-a pravočasno dostaviti v računovodstvo, je svoje delo vedno v pravem času izvršila.

Tudi v medsebojnih odnosih je bila Nives izredno taktna, ljubezniva in pozorna tako do svojih ožjih sodelavcev, kakor do ljudi, s katerimi se je pri svojem delu srečevala. Ker smo bili z njo izredno zadovoljni, smo jo povabili tudi drugo leto med počitnicami v našo delovno sredino, saj že v naprej vemo, da bo delo z njo uspešno in prijetno. Z nasmeškom na obrazu nam je obljubila drugo leto »NA SVIDENJE«.

Zvone Rostan, vodja tiskarne:

V naši delovni enoti je proizvodni proces takšne narave, da že odsotnost enega izmed redno zaposlenih delavcev pomeni velike motnje pri delu. Vsi delavci so namreč vezani na skupinsko normo in če manjka le en delavec, se planirani rezultati ne morejo doseči. Prav iz tega razloga se vsako leto odločamo, da med počitnicami zaposlimo vsak mesec po dva mlada močna fanta. Pri izbiri kandidatov gledamo na to, da izberemo vedno iste fante. Ponavadi jih za delo pri nas prosimo že pred počitnicami, tako da se ne zaposlijo kje drugje. Delo že zelo dobro poznajo in z uvajanjem nimamo nobenih težav. Moram jih zelo pohvaliti, saj so vsi brez izjeme pri delu zelo pridni in prizadevni. Želim si, da bi se prihodnje leto ponovno odzvali našemu vabilu. Z letošnjim načinom nagrajevanja sem zelo zadovoljen in se mi zdi bolj pravičen kot pa v lanskem letu. Z nagradami pa so bili zadovoljni tudi naši fantje.

Nagrajevanje mladih je letos bolj pravično!

Z izborom deklet smo imeli izredno srečo

Mari Balantič, vodja dela adjustirnice:

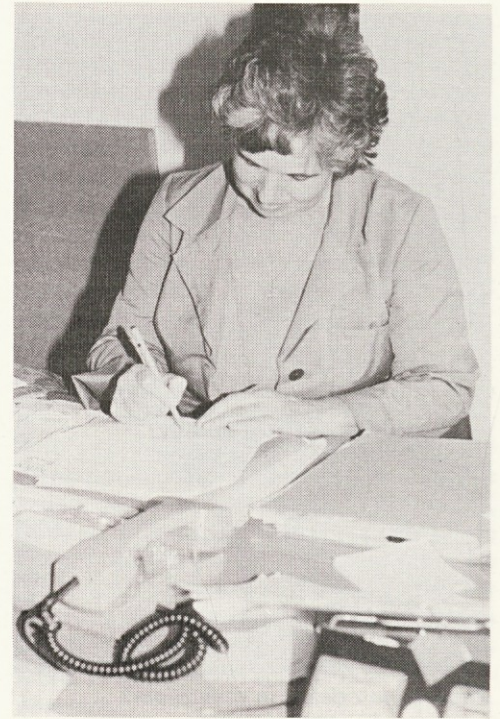
Vsako leto med poletnimi meseci v naši enoti za nadomeščanje odsotnih delavcev zaradi letnih dopustov, zaposlimo nekaj deklet.

Letošnje leto smo imeli z izborom izredno srečo, vsaj za svojo izmeno lahko trdim. Vsa tri dekleta so bila pri delu izredno pridna in prizadevna, pa tudi z delovno disciplino ni bilo nobenih težav. Predpisane norme sicer v enem mesecu ne morejo doseči, vendar pa iz rezultatov vidim, da pa dve naredita skupaj že več kot ena redno zapo-

slena delavka. Ko jih sprejmemo, jih seznanimo z delom, z novim delovnim okoljem, povemo pa jim tudi, da bo njihova višina nagrade odvisna pač od tega koliko bodo naredile. V lanskem letu je večina deklet potem, ko so zvedela za višino zaslužka, predčasno zapustila delo. S sedanjim načinom plačila pa so bila zadovoljna tako dekleta kot tudi mi, saj so bili njihovi delovni rezultati dobri in so s tem pripomogle tudi k boljšemu uspehu delovne enote.

Ivanka Luštrek, vodja konfekcije v TOZD Svila:

V poletnih mesecih v naši delovni enoti skoraj vsako leto pride do podelave izdelkov volnenega tipa, predvsem šalov. Ker redno zaposlene delavke ne zmorejo narediti vsega, se odločimo za pomoč s strani dijakov, ki pa si tudi sami radi prislužijo kakšen dinar. V letošnjem letu je bilo vključevanje teh dijakov v proizvodno delo uspešno. Opravljali so predvsem delo na enostavnih fazah. Plačilo za njihovo opravljeno delo pa je bilo po učinku, tisti, ki je

Večji kupček denarja bolj pridnim

naredil več in bolje si je seveda prislužil večji kupček denarja, v nasprotnem primeru pa je bila ta kupček nekoliko manjši. Mislim, da takšen način nagrajevanja vzpodbudi in zadovolji tako dijake kot tudi enoto.

Iz pogovora s svojimi sogovorniki lahko zaključim, da smo imeli v letošnjem letu, razen redkih izjem, pri izbiri srečno roko. Zadovoljni smo bili oboji. Mi z opravljenim delom, šolarji pa s plačilom. Upajmo, da bo tako tudi prihodnje leto.

Jaki

IMELI SMO SE »FAJN«

Hitro, kar prehitro se iztekajo težko pričakovani poletni dnevi, ko se za čas poslovimo od tovarne in odpravimo na oddih; eni na morje, drugi v prelepe, s cvetjem obarvane planine, tretji spet si gredo nabirati novih moči v zdravilišču, nekaterim pa je najlepše doma. Vsaj za ta čas poskušamo pozabiti na skrbi in jih potisniti v najtemnejši kotiček naše zavesti ter se prepustiti dobri volji in po možnosti tudi brezdelju. Kako drugačni smo ljudje v času dopustovanja, ko se iztrgamo z več ali manj sivega vsakdana in se prepustimo naravi!

Pa pogledjmo, kako so bili zadovoljni z dopustovanjem nekateri naši sodelavci:

V tako opevanem počitniškem domu na Rabu, za katerega je odločitev o »preživetju« v Svilanitu padla pred parimi meseci, so dopustniki tudi letos preživeli čudovit dopust.

Cajhnova Joži ni prvič letovala v tem kraju. Pa ne zato, ker bi si želela izključno na Rab, vendar preprosto zato, ker v kakšen drug kraj ni bila razporejena. Že ob prihodu so dopustniki opazili, da ima dom novo notranjo preobleko ter nove mize in stole, na katere si se lahko vsedel brez skrbi, da se izmakne izpod zadnje plati in pristaneš na trdih tleh. V zavetju Barbata je s svojo družino 10 dni uživala v kristalno čistem morju in blagodejni sapici, ki je blažila vroče sončne žarke. Ni mogla, da ne bi pohvalila upravnikova doma, ki je svojim gostom, če je le mogel ustregel z drobnimi malenkostmi, kar vse je prispevalo k res brezskrbnemu dopustu. Tudi hrana je bila odlična in vse, razen jutranjega časa (voda je zelo klorirana) je bilo po njenem okusu. Pozabila pa ni tudi na dekleta, ki so s kanglicami hodile do sladkovodnega izvirička, oddaljenega pol ure hoda, da so gostom lahko postregli z res okusno in nepogrešljivo pravo turško kavo. Jeziček pa ji ni dal miru, da mi ne bi izdala, kako jo moti, ker se tolikokrat govori o udobju na Rabu.

»Moram priznati, da je hrana v našem domu res odlična in osebje prijazno, pa tudi tisti naš košček obale pred nosom, vendar pa bi lahko rekli, da je takšno udobje tudi v Novemgradu in Umagu, kjer imajo naši delavci organizirano prehrano. Sicer pa se je tudi v našem domu na Rabu potrebno postaviti v vrsto, če si želiš malo osvežiti ali pa »olajšati« telo. Lušno je toliko, kolikor si sam narediš, pa ne glede, kje si,« je še dodala na koncu najinega razgovora.

Naša Polonca je lani s svojo družino prvič letovala v počitniškem domu v Barbatu in to prvo srečanje z Rabom je ostalo v lepem spominu ne samo njej, ampak tudi njenemu najmlajšemu otročičku, saj se je morja pričel veseliti že mesec dni pred odhodom. Lahko

si mislite, da je dneve do dopusta nestrpno odštevala tudi Polonca, saj skrbeti za sedemčlansko družino res niso mačje solze. Tako pa je za deset dni skrbi okoli kuhanja pustila doma in prepustila drugim, da so skrbeli za njeno družino. Rab je za družino Turk primeren tudi zaradi tega, ker je dana možnost plačila dopustovanja v treh obrokih, kajti njihova »kasa« ne bi prenesla enkratnega »napada«.

Družina na Rabu je bila res prijetna in preživela je nepozabne počitniške dni.

Organizirali so marsikatero dopustniško domislico, tako da jim dopust ni bil samo počitek, ampak tudi zabava. Štiri dni so preživeli v športnem duhu – dva dneva so trenirali, dva dneva pa so potekala tekmovanja z dopustniki počitniškega doma Trbovlje in Energetika v namiznem tenisu, šahu, metanju pikada, balinanju in kegljanju. Pravi, da so igrali športno in tako sprejeli tudi kakšen poraz. Organizirali so tudi piknik in uživali ob dišečih jedeh z žara in še bolj slastni vinski kapljici, pa tudi peli in zavrteli so se ob zvokih harmonike, ki so prihajali izpod spretnih Jožetovih prstov. Ker pa jih je prepodila noč in so bili še željni zabave, so se preselili v jedilnico in pripravili družabno igro. Vsakdo je moral iz kupčka listkov izbrati enega in narediti tisto, kar je bilo napisano. Tako je

nekdo dobil nalogo, da svojega sosedu namaže z marmelado, drugi pa, da le-tega poljubi. Si predstavljate, kako sladek in lepljiv poljubček je bil to! Izbrali so tudi missico, hodili po rokah, se preizkušali v petju in še in še domislic so imeli pripravljenih, na račun katerih je bilo smeha in židane volje na pretek. »To je bila najdaljša noč na največji in najlepši terasi na Barbatu«, se smeje spominja Polonca.

Pa še en pomemben dogodek je družina doživela: Emil, vodja tkalnice frothirja je na Rabu srečal »Abrahama«. In ker Polonca in Andrej tudi na dopustu nista mogla iz svoje kože, sta brž opravila svojo »delovno« nalogo. Andrej je zajahal jeklenega konjička in ga pognal do Raba, Polonca pa ga je spremljala pri izbiri darila, s katerim so presenetili novopečenega petdesetletnika in mu zaželeli vse najlepše v drugi polovici življenja. No, se vè, presenečenje je prišlo tudi z Emilove strani.

Še cel kup lepih doživetij ji je ostalo v spominu, tako da bi lahko napisala cel članek, vendar pa bi potem zmanjkalo prostora za druge. Nekaj pa je Polonca le zbodlo v oči. Namreč to, da se nekateri prav mačehovsko obnašajo do inventarja, ki pripada domu. Ena izmena pred njimi je hote ali nehote polomila ležalnike in jih takšne tudi pustila. Ker pa na srečo vsem le ni vseeno, kakšen inventar imamo, je Jure nekaj svojih dopustniških ur posvetil popravilu ležalnikov, da so ti lahko spet služili svojemu namenu.

Inka in njen mož, naš sekretar tovarne sta velika ljubitelja narave v gorah in tu tudi vsako leto preživita nekaj dopustniških dni. Inka pravi, da ji edino gorski mir vlije novih življenjskih moči. V tišini, ko jo le sem ter tja zmoti let čebelice in v opazovanju narave – mogočnih skal in grebenov ter nežnih cvetov enciana, svišča in dišeče murke se čas enostavno ustavi. Vse skrbi

in tegobe pusti v dolini in ob pogledu na s smogom prekrito pokrajino pod seboj še globlje vdihne čisti zrak kot bi ga hotela zaužiti še za »rezervo«.

V hribih je Inka rada sama s svojim sinom in možem. Veliko hodijo na sprehode in mož, vnet fotograf v svoj objektiv ujame košček narave – tu v letu metulja in tam spet gorski cvet. Delček narave pa odnesejo tudi s sabo domov in jo po kapljicah uživajo še dolgo v zimske dni.

Letos je konec pomladi preživela v naši koči na Veliki planini, ki je zelo lepo urejena ali bolje rečeno preurejena, saj je dobila novo »preobleko«, pa tudi znotraj nje je bilo opravljenih kup del ter dotrajane stvari zamenjane z novimi. Skratka, bila je na temeljiti »rehabilitaciji«.

Letovanja v počitniških hišicah so si več ali manj slična, spremenjeno je le okolje, pa naj bo to Umag, Medulin, Mali Lošinj, Vrsar ali Ulika. Od vsakega posameznika je odvisno, kako si bo organiziral svoj oddih. Nekaterim je več do miru in družinske idile, drugi spet si iščejo družbe, ki pa je v natrpanih campih res ni težko najti.

Ko se je Bine (Pirš) lani prvič odpravil v počitniško prikolico, ga je bilo kar malo strah, kako se bo petčlanska družina počutila v sobici, ki bo kuhinja in spalnica obenem, saj je pred tem večkrat letoval v našem domu na Rabu, kjer jim ni bilo treba skrbeti za želodčke, ker so za to skrbeli drugi. Pa so bile vse skrbi odveč. Še več, letovanje v prikolici mu je bilo tako všeč, da je sklenil »izkoristiti« ga, kadarkoli bo mogoče. In letos mu je to uspelo. Svojo družino je odpeljal na Mali Lošinj v camp Poljana. Čeprav so se odpravili zgodaj na pot, so morali na prostor na trajektu čakati tri ure in tudi nevarna ozka in ovinkasta cesta skozi Cres je zahtevala res celega šoferja, a kaj je to v primerjavi z dobrim počutjem, ki ga je bil potem deležen.

V campu Poljana, zavitem v borov gozdiček, vladata mir in čistoča. Tudi obala je lepa, brez vonja po razpadanju malih prebivalcev morja in nesnage, marina pa je na drugi strani obale, tako da svoje plavalске sposobnosti lahko preizkušiš tudi na daljšo progo in kar je tudi pomembno, ni ti treba nenehno bedeti nad otroci in jih opozarjati, naj pazijo na čolne in naj se ne oddaljujejo preveč od obale. Kljub temu, da so morali sami skrbeti za prehrano niso imeli težav, saj so bile trgovine res dobro založene in hrana niti ni bila draga, kar pa ne velja tudi za pijačo. Gostinci že vedo, kako se tej reči streže in so vroče sonce in slano morsko vodo znali napeljati na svoj mlin. Binetove tri hčerkе so se tokrat naužile ne samo moraj in sonca, ampak tudi njihovega priljubljenega »pomfrija«, saj ga je bilo mogoče vsak čas kupiti in za porcijo, ki ni bila maj-

hna, je bilo treba odšteti samo 150 din.

K sprostivni in dobri volji sodita kajpak tudi pesem in ples. In zato je poskrbel ansambel Pro arte in še neki ansambel, katerega ime pa je Binetu ušlo iz spomina. Spominja pa se »Igrali so same Avsenikove in verjetno bi jih Avsenik tožil, če bi jih slišal, ampak 'folk' je vseeno plesal in skakal, da je bilo veselje!«

Koga le moti rahlo »fušanje«, če pa v glavi šumi in pete srbe?!

Urankarjevega Janija je komisija za družbeni standard razporedila v camp Funtana blizu Vrsarja. Že prvi dan dopustovanja je srečal prijatelje, sosede, s katerimi so preživeli deset nepozabnih vročih morskih dni, ki pa so na žalost vse prehitro minili. Tudi on je mnenja, da so se naši turistični delavci končno začeli zavedati, kaj pomeni čisto in urejeno okolje za turiste, saj so že ob prihodu na recepciji gostom delili vrečke za odpadke, s čimer so se izognili razmetanim odpadkom ob kontejnerjih in ogabnemu vonju po razpadanju, ob katerem se nam je včasih obračal želodec. Zabave je bilo za stare in mlade dovolj, vendar pa je kljub temu ponoči v campu vladal mir, le vročekrvni »špagetarji« so nekajkrat rabili malo več časa, da so se »ohladili«. Ogledali so si tekmovanja plesnih parov iz vse Evrope, zabavno prireditvev EVROPA PLEŠE in uživali ob zvokih raznolike glasbe. Se ve – ženske ob lepih oblačilih nastopajočih, moški ob pogledu na lepe plesalke, vsi skupaj pa ob vrhunskem znanju plesa. Pa še enkrat so moški prišli na svoj račun – ob prireditvi, na kateri so izbirali Miss toples. Tokrat je bil med gosti naval takšen, da so bile karte razprodane že pred prireditvijo, vendar pa so se znašli na drug način. »Poleg garderobe, sicer na drugi strani ograje smo si vse »lepotice« lahko dobro ogledali. Čisto od blizu in zastonj,« mi je malo za šalo, malo zares zaupal Jani.

Naš sodelavec Milan Windšnurer je letos letoval v Medulinu, kjer je preživel prijeten dopust. Bivanje v prikolicah se mu zdi sila vabljivo, saj si dopust lahko organiziraš na svoj način in se ti ni treba ozirati in podrežati željam drugih. Delaš kar hočeš in kadar hočeš, skratka kar ti srce poželi. Camp, skrit v senci borovcev, je zelo lepo urejen in čist in kar le redko doživiš, tople vode s tušev ni zmanjkalo. Milan, v katerem je precej športnega duha pa je takoj opazil, da športnih igrišč ta camp nima urejenih, vendar mu je bilo vreme naklonjeno in pravi, da se je kar precej namučil s plavanjem v »božansko« topli in čisti vodi. Ker pa je bila prikolica nameščena ob glavni prometni žili skozi camp se z mirom ravno ni mogel pohvaliti. »Počutil sem se kot

Domači pozdrav otroku na počitnicah

Helena G ...
Dečje okrevalište
Kraljevica

Helena zdravo!
Kako se kaj imaš? Se veliko kopate, hodite opoldne spat? Počivati?
Helena, krava ima že majhnega telička – sivkota.
Tvoje rožice lepo cvetijo ...

v središču Münchna, vendar se deset dni kar preživi,« se je pošalil.

Družini Golob se je zelo priljubilo letovanje v idiličnem naselju počitniških hišic nedaleč od Novigrada, v Pineti. Zlasti jim je ta kraj všeč zaradi miru, saj razen oddaljene glasbe in drobnega ptičjega petja ni ničesar, kar bi motilo dopustnika. V hišicah, ki jih krošnje borovcev varujejo pred vročimi sončnimi žarki, podobne kakor jajce jajcu, le različne po barvi, je bivanje zelo prijetno. Veljalo pa bi razmisliti, ali ne bi ob topli vodi in hladilniku (ki sta bila prejšnja leta zelo pogrešana) uredili tudi tuše, da bi se dopustniki lahko res pošteno sprali s sebe drobne kristale, ki včasih nič kaj prijetno ne denejo opečenim teleščkom. Oddih so izkoristili res v svoj namen, saj jim ni bilo treba skrbeti za drugo, kot da so se pravočasno posedli za mizo počitniškega doma Tekstilindus in si napolnili želodce. Ob večerih pa so uživali na sprehodu po gozdu in ob obali ter pogledu na sinje morje, v katerem se je kopalo sonce.

Ko sem Zajčevega Lojzeta povprašala, kako je preživel oddih v Uliki, camp,

ki je nekoliko drugačen od »oblečnih« in za nekatere tudi nemoralen, mu je kar privrela na dan beseda: »Ockay«!

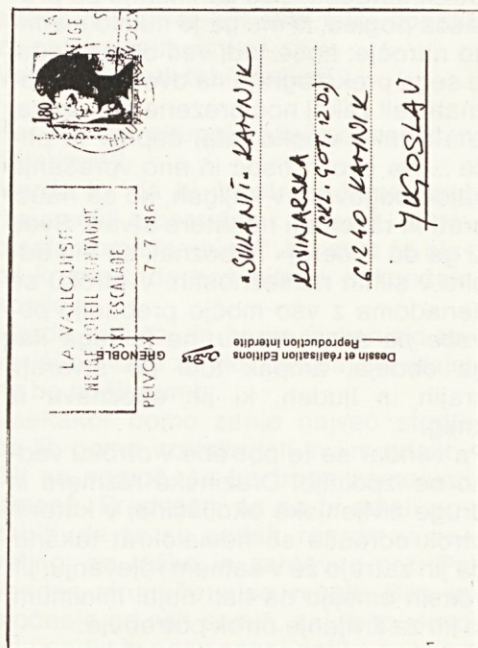
Lani, ko ni bil razporejen v kraj, kamor si je želel in mu je komisija za družbeni standard ponudila mesto v Uliki, je malo zadržano sprejel ponujeno. Žena se je jezila nanj in kar precej časa je porabil, da jo je pregovoril za takšen način dopustovanja in kakor prizna, se je tudi sam odpravil na pot z malo mešanimi občutki. »Zdaj me pa že naprej skrbi, kam bomo šli drugo leto, če ne bomo dobili prostora pod soncem v Uliki, saj nam je bilo vsem tako všeč, da bi se kar težko navadili spet na »oblečen« camp. Otresli smo se nepotrebnih predsodkov in zares uživali v čistem in mirnem campu, kakršnega zlepa ne srečaš. Le redko vidiš na tleh kakšen papirček, da o čistoči sanitarij sploh ne govorim. Večkrat sem slišal, da so dolgoprstneži dopustnikom zagrenili marsikatero urico, tu pa si s takšnimi skrbmi nismo belili glave, ker so popolnoma odveč.« Lojze in njegovi dve »punci« so z dušo in srcem postali nudisti – zaradi počutja v lepo urejenem okolju, zaradi poenostavljenega življenja, ker ni treba »natikati« na telo tiste krpice, ki jim pravimo kopalke in konec koncev tudi zaradi zdravja, saj sončni žarki tako dobro denejo tudi tistim delom telesa, ki jih sicer vse leto sramežljivo skrivamo.

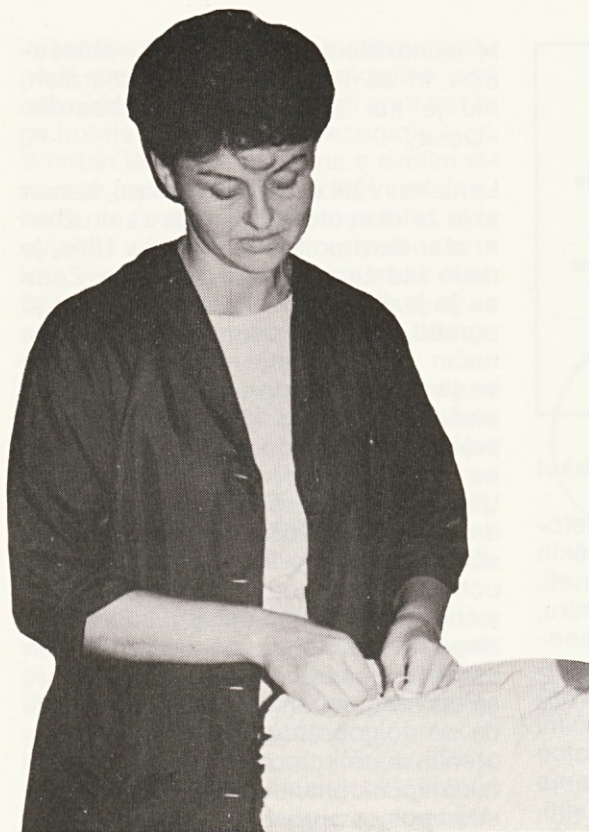
Iz razgovora s temi dopustniki sem razbrala, da so preživeli res lep dopust in ker sem se tudi sama imela na morju »fajn« objavljam ta prispevek brez zavisti.

Mija Senožetnik

Kdo nam je pisal iz daljnje Daphine?
Mar gore francoske so res tako fine, da še celo ime iz spomina izgine?

MAMA, SI NAREDILA DOMAČO NALOGO?!

Kdaj pravzaprav se v človeku začne porajati tisto živo zanimanje za vse, kar ga obdaja in kdaj to začne preraščati v težnjo, da bi živel v svetu, ki naj bi ga čim bolj spoznal?

Odgovor ni težak; že pri malčku, ki se zadovoljen in sit stiska v materino nestrje, lahko opazimo živahen, zvedav pogled, ujet med pisane kozarce v omari. Že hip zatem mu pogled zbeži do okna, skozi katerega se vidijo tako zanimive reči. Hoče poleteti za veliko rdečo žogo, ki veselo poskakuje, pa ga drobne nožice še ne zmorejo ponesiti do nje.

Otrok odrasča, živo zanimanje pa prerasča pogled, ki mu ga je nudilo maminoročje; hoče tudi več od pogleda, ki sega preko ograje na dvorišču; spoznati želi zakaj noč prežene dan, zakaj letalo tako visoko leta, čeprav ni ptica ... Na svojih tisoč in eno vprašanje najde odgovore v knjigah, ko se nauči brati in razumeti nekatere stvari. Svet, ki ga do »včeraj« ni poznal, se mu odpira v silnih razsežnostih. V otroku se nenadoma z vso močjo prebudijo potrebe po spoznavanju, ne le tega kar ga obdaja, ampak tudi po stvareh, krajih in ljudeh, ki jih spoznava iz knjig.

Pa vendar se te potrebe v otroku vedno ne izpolnijo! Družinske razmere in druge življenjske okoliščine, v katerih otrok odrasča so nemalokrat takšne, da jih zatrejo že v samem rojevanju, jih včasih omejuje na tisti najmanjši minimum, ki jih za življenje otrok potrebuje.

Nekateri nanje ne mislijo več ko odrastejo, drugim pa se, zavite v tanko mrežo podzavesti prav silovito lahko oglasijo nekega dne, neke noči; kjer-

koli in kadarkoli! Morda za štedilnikom doma, ko nam je dovolj enoličnega vsakdana – večno umazane posode, moza, ki svoj prosti čas preživlja pri svojem hobiju in otrocih, ki jim svet z njihovimi prijatelji postaja pomembnejši od družinskega. Morda za strojem v tovarni, za katerim že leta stojimo dolgih osem ur nam poleg bolečin v rokah in nogah vsakega dvanajstega prinese le skromen kupček plačila ... Lahko se oglasijo šele pri tridesetih in kasneje ... Kot strela z jasnega nas prešine, da pravzaprav ne delamo nič takšnega, kar bi nas zadovoljevalo in osrečevalo ... Iz spomina se nam prikraadejo tiste mladostne želje, da bi se učili in kaj naučili, da bi v življenju »nekaj« postali, pa so knjige zaradi takšnih in drugačnih okoliščin takrat ostale zaprte.

Nekaj korenitega se z nami že mora zgoditi, da smo pripravljeni in odločeni, kljub delu v tovarni in doma, storiti korak, ki je zamrl pred mnogimi leti, v »hram učenosti«. Zakaj korenitega?! Zato, ker nam bo ta korak povzročil velike obremenitve, saj je pot do končnega cilja – pridobitve neke določene šolske izobrazbe – dolga. Pa ne le to! Potreba po pridobivanju znanja je ena izmed potreb, »rasti« človeka. Ta osebna rast človeka pa ne vsebuje zgolj ugodje, temveč tudi bolečino, saj vsak korak naprej v osebni rasti človeka pomeni korak v neznanje. »Rast« pomeni opustitev nečesa domačega, znanega, opustitev lažjega načina življenja v zameno za bolj zahtevno, težavnejše življenje. Osebna rast kljub bolečini zahteva od posameznika pogum in moč. Otrokom v zadovoljevanju

potreb osebne rasti stojijo ob strani starši, mu nudijo pogum in moč.

Kdo pa bo nam to nudil? Otroci so majhni in še sami potrebni pomoči, zakonski partner bo ali ne bo imel razumevanja za šolanje, ki ni »mus«. Seveda nam je po vsem tem jasno, da si bomo pomagali največ sami z neomajno voljo. Na skrivaj pa si vendarle želimo še eno vrsto pomoči, ki je v dani situaciji še kako pomembna. To je pomoč in razumevanje v delovni organizaciji, v kateri je osnovnega pomena ureditev takšnega delovnega časa, da bomo lahko nemoteno obiskovali šolo. Seveda je pomoči lahko še več vrst, a ta je najpomembnejša.

Čas je že, da preidem k stvari; pravzaprav sem zapisala napačno besedo, kajti prešla bom k našim sodelavcem, ki so se po objavljenem razpisu za šolanje ob delu na tekstilni šoli pogumno odločili uresničiti svoje želje in potrebe iz otroštva. Leta in leta, kot sem že zapisala, so morda ležale v njihovi podzavesti. Razpis jih je prebudil v stvarnost. Sicer pa, kaj bi filozofirala; prisluhnemo njihovim besedam in željam, morda jih bomo potem lažje razumeli zakaj so se podali na začetek poti, ki ne bo ne kratka in ne lahka!

Iz nasmejanega obraza **Ivanke Močnik**, naše sodelavke iz tistega obrata v tovarni, kjer šivajo tako lepe plašče iz frotirja, se vidi, da z veseljem pričakuje dan, ko bo zopet sedla v šolsko klop. Čeprav se je od nje že zdavnaj poslovila, v njej ni nikoli pojenjala tista vroča želja, da bi nadaljevala šolanje. Ždela je v njej vsa leta po možitvi, ko je neumorno skrbela za fantička, ki sta že postala fant, ki znata razen trgati hlač že marsikaj drugega.

Pred 16 leti je Ivanka postala šivilja ženskih oblek in takrat se je tudi zaposlila v naši tovarni. Ivanka si je že kot mlado dekle bolj želela v srednjo tehniško tekstilno šolo v Kranj, a kaj ko pravih avtobusnih zvez s Kranjem ni bilo. Zato se je odločila za šolanje na poklicni šoli v Ljubljani.

Njeni trije »fantje« so odkrili njeno željo za dodatnim izobraževanjem in ji složno obljubili vso pomoč.

A da bi si kdo ne mislil, da Ivanka sedaj živi v »devetih nebesih«; Ivanki se bodo zdaj res na stečaj odprla šolska vrata, a močno jo skrbi, kako ji bodo šle vse učenosti v glavo. Rosna leta so mimo in časi, ko gre znanje kar samo v glavo, tudi!

V razgovoru z bodočo šolarko sem dobila neverjetno dober občutek, da ji bo korak, za katerega se je odločila, prinesel srečo; iz Ivanke namreč kar žari energija in volja za delom, za zapolnit kakšno »šolsko luknjo« pa si celo hrani še nekaj dni svojega letne-

ga dopusta. Ivanka ne pričakuje, da bi se ji po končanem izobraževanju kar takoj ponudilo novo delo, upa pa, da se bo kdaj kasneje tudi zanjo kaj našlo. Zazdaj si le vroče želi, da bi že sedla v šolsko klop in si pridobila znanje konfekcijskega tehnika.

Ker si Ivanka to tako močno želi, mi seveda ne preostane drugega, da za njen uspeh še sama stisnem pesti. Želim pa ji tudi, da Milan, Marko in Borut ne bodo pozabili na svoje obljube!

Milena Štos iz šivalnice, novinka ki je pred dobrim letom potrkala na Svilanitova vrata, je ogulila že kar nekaj šolskih stolov. Po obveznem osemletnem šolanju, se je odločila za šolo za prodajalce, ko je končala to, pa se je po dveh letih odločila še za izobraževanje na ekonomski šoli. Pozabila sem Mileno vprašati za vzrok, da tega ni končala, a skoraj prepričana sem, da je bilo Milenino srce ujeto v poklic prodajalke in da je niti nekajletno delo v računovodski službi ni prepričalo, da je lepše in boljše delati v pisarni kot za prodajalnim pultom. Kakorkoli že, naj ostane to njena skrivnost, ampak zanesljivo pa se je Milenino srce ujelo še v tiso zanko, ki ji pravimo ljubezen. Ta jo je prignala v Kamnik, v Groharjevo ulico, kjer živi s svojim možem in hčerko Sabino in hodi na delo v našo tovarno.

Tudi Milenina želja, da bi iz svojega življenja kaj pamatnega storila, ne da miru. Prepričana je, da ji bodo šolska vrata odprla tudi boljše bodočnost. A kljub temu prepričanju se Milena od svoje prve in velike »učne ljubezni« ne more posloviti: še najbolj si želi, da bi se lahko zopet postavila za prodajalno mizo v trgovini s tekstilnim blagom. Zato jo naša trgovina, stisnjena v bok tovarne, še kako mami; želi si, da bi smela v njej ponujati kupcem vse lepe reči, ki jih zdaj njene roke zlagajo in pakirajo.

Kaj naj zaželimo Mileni? Morda to, da se ji bodo poleg šolskih vrat nekoč odprla tudi vrata v našo trgovino?!

Naša sodelavka **Vida Romšak** se je »šolske bolezn« nalezla doma: od malošolčka in drugošolčka! Zvezki in knjige so pri njih na sporedu vsak dan, zato ni čudno, da je tudi Vido zamikalo, da bi se med temi znašli tudi njeni. Ker otroci hitro odrasčajo in so vse bolj samostojni, seveda svojo mamo vse manj potrebujejo. Zato Vida meni, da bo imela dovolj časa tudi za svojo šolo, v katero se je vpisala z velikim navdušenjem. Z veliko volje želi ujeti čas za nabiranje znanja in pravi, da se

prav nič ne počuti prestaro za šolsko klop.

Vida je vesele narave in vedno željna novih prijateljstev. Zato pričakuje, da ji bo šola prinesla tudi marsikatero veselo urico, saj še ni pozabila norčij iz šolskih dni. Tako bo Vida ubila dve muhi na en mah: nabrala si bo znanja v novi šolski družini, ki so kot vse na svetu, tudi zabavne. Prepričana je, da ji bo pot v šolo ne le v breme, temveč tudi sprostitev, ki je še kako potrebna vsaki delovni ženi. Vida tudi ve, da imajo otroci radi nasmejano mamo in mož zadovoljno ženo, zato je prepričana, da bo pri svojih doma našla razumevanje in pomoč.

»Treba si je le močno želeli pa gre«, pravi Vida. Sicer pa se počuti še zelo mladostno in pravi, da bo po končanem šolanju, (če bo šlo vse posreči) stara »komaj« štirideset let. Pri tem se Vida tako prešerno smeji, da ne morem drugače, kot da ji zaželim veliko uspešnih in veselih šolskih uric.

Resno in mirno dekle je **Helena Rems** iz tkalnice frotirja. Kot da bi jo že zdaj skrbelo, kako si bo uredila delovni čas, saj dela kot tkalka na tri izmene. Tudi za Heleno je že nekaj učnih let na srednji lesni šoli, vendar pa je šolanje na njej ni veselilo. Ker pa bi vendarle rada postavila še tisto piko na i, se je zdaj vpisala na tekstilno šolo, da bi tako zaključila izobraževanje na V. stopnji.

Seveda Heleni želim, da bi se ji izpolnila tista največja želja, da bi si uredila delo v tovarni tako, da pot v šolo ne bo tako težka!

Tako torej menijo naše »mame« o svojih željah in skrbih, ko čakajo, da se bodo končno šolska vrata le odprla. Z njimi v korak pa bodo stopile tudi nekatere naše sodelavke, ki »domačih« obveznosti še nimajo. Kaj pa te menijo o bodočem izobraževanju?

Ivanki Pestotnik iz šivalnice manjka do konfekcijskega tehnika le korak. Pred dvema letoma je namreč že končala šolo za tekstilno obrtnega konfkecionarja v Ljubljani. Ivanka je že tedaj »cincala« v odločitvi, da bi opravila tistih pet izpitov, ki so jo ločili od četrtega letnika tehniške tekstilne šole v Kranju. Ker bi jih morala opraviti v zelo kratkem času, se je odločila, da se bo kar zaposlila. Po razgovorih sodeč, ki jih je imela pred zaposlitvijo v »Utoku« in »Svilanitu« tudi možnosti za zaposlitev s tehniško šolo ni bilo, kar je še dodatno prispevalo k njeni odločitvi, da se poslovi od šolskih klopi.

Ivanka se zagrenjeno spominja tistih prvih mesecev dela, ko se je v naši tovarni preizkušala kot pripravnik s skromno pripravniško plačo. Kar verjeti ni mogla, da so delavke, ki so se zaposlile na enakih delih kot Ivanka, brez šole, imele na začetku precej višji osebni dohodek, saj niso imele »pripravniških šest mesecev«. Spoznala je, da ji tri letno šolanje ni kaj dosti pomagalo in da bi svoje delo lahko opravljala tudi le po krajšem priučevanju. Sploh pa je Ivanka eden tistih »poskusnih zajčkov«, ki so prvi okušali šolsko reformo že v prvem razredu, ko so se učili novo matematiko, pa potem naprej na srednji šoli, kjer je bila »prvi usmerjenec«. Kakorkoli že, Ivanka je zdaj trdno odločena narediti še tisti korak, ki ga je pred leti zamudila in si pridobiti znanje na V. stopnji zahtevnosti. Ker je še dekle, ji problem prostega časa ne bo delal preglavic, želi si le, da bi imela takšne delovne pogoje, da bo lahko obiskovala pouk. Zaenkrat le to, kasneje pa mogoče še kaj več, če uspeh ne bo izostal!

Joži Trbovšek je že drugo leto šolarka na ekonomski šoli v Ljubljani; zato bo imela težav manj, saj bo le zamenjala šolsko klop, ki bo povrh vsega še bližje domu. Jožica je zelo vesela, da se ji je ponudila priložnost obiskovati tekstilno šolo, saj jo dosti bolj veseli kot ekonomska. Tudi Jožica »družinskih problemov« ne bo imela, bo pa seveda tudi prikrajšana po svoje, saj doma ne bo imela »pomočnikov«. Kaj pa si Jožica najbolj želi? Rada bi imela tako organizirano delo, da bi nemoteno obiskovala predavanja. »Tam največ odneseš«, pravi Jožica, ki je do sedaj velikokrat koristila letni dopust za obisk učnih ur. Vse dobro tudi tebi, Jožica!

Kaj naj vsi skupaj zaželimo bodočim šolarkam?

Morda to, da bi jih otroci čimvečkrat razveselili z besedami: »Mama, si napisala domačo nalogo? Jaz sem že olupil krompir, da boš hitreje dokončala kosilo.«

Morda tudi to, da bi jim življenjski tovariši ne vzeli za zlo, če kdaj pri srajci ne bo prišit gumb ...

Vsekakor bomo zanje največ storili, če jih bomo vzpodbujali in jim priskočili na pomoč, če bo treba zamenjati izmeno. Predvsem pa ne bi smeli pozabiti, da so se podali, res da samovoljno, na težko in zahtevno pot. Pa vendar, drugače niso mogli. Bilo je močnejše od njih samih, saj je to slovo od ugodja in pot v neznanu!?

Pa srečno pot v šolo v Domžale in da bi vas kakšen »cvek« ne omajal v vaši volji!

Ivana Skamen

ŠPORTNI PRAZNIK OB 100-LETNICI PREDILNICE LITIJA

Prelepo priznanje in lična pokala sta obogatila našo športo kolekcijo. Priborili so jih fantje iz Svilarita, ki so že kot mnogokrat dosedaj dokazali, da so izvrstni športniki. Tokrat so se izkazali na športnem prazniku ob 100-letnici PREDILNICE Litije, ki je bil zadnji avgustovsko soboto v Litiji.

Seveda se naša delovna organizacija ni mogla odreči ljubeznivemu povabilu »predilcev« na športno srečanje. Zato so se sobotno jutro, 30. avgusta, športniki odpravili na »popotovanje do Litije«, kjer so se zbrali pred upravo Predilnice. Po svečani otvoritvi, kjer je zbrane ljubeznivo pozdravil predsednik sindikata in direktor delovne organizacije, so se udeleženci tekmovalj porazgubili po različnih krajih športnih dogajanj in se pomerili med seboj: INDUPLATI Jarše, DEKORATIVNA Ljubljana, Lesna in-

dustrija Litija, PREDILNICA Litija in seveda naši iz SVILANITA.

Najbolj prijetno so presenetili nogometaši s prvim mestom in lepim pokalom, ki bo krasil naše vitrine. Tudi igralca namiznega tenisa sta se odrezala z drugim mestom, uspešni pa so bili tudi kegljači s tretjim mestom, odlični prvi med posamezniki pa je bil Svetčev Jože s 415 podrtimi keglji. Manj uspešni so bili šahisti, vendar pa je bil končni rezultat po vseh tekmovanjih več kot dober. Svilaritova ekipa je v skupni uvrstitvi dosegla odlično drugo mesto in osvojila pokal; k veselju je prispevalo tudi gostoljubje gostiteljev, ki so vse udeležence poleg športnih priznanj nagradili še s praktičnimi nagradami, ki bodo prav vse spominjale na prijetno športno srečanje s prijatelji iz Litije.

PTICA BO OSTALA PRI PRIJATELJIH

Domov! Kako vsakdanja beseda, ko se po končanem delu odpravimo iz službe. Iz dneva v dan se radi vračamo na svoje domove, kadarkoli pa imamo čas pa obiščemo tudi svoje, sorodnike, prijatelje in znance. Ali ste že kdaj premišljevali, kako se počuti človek, ki že 12 let ni videl svoje matere, sester, domovine? Med nami pa dela človek, ki je po enajstih letih imel srečo, da je spet lahko obiskal svojo mater.

Kaddoura Haseeb je v Svilaritu zaposlen že 10 let in bo letos na prazniku prejel priznanje za 10-letno delo v Svilaritu. Kot Palestinec s sirskim državljanstvom je študiral v Ljubljani. Spoznal je simpatično Gorenjko izpod kamniških planin in se z njo poročil. Žal pa ni mogel več na obisk k svojim sorodnikom. Za prestop meje potrebuješ potni list, tega pa pri nas lahko dobiš samo v primeru, da si naš državljan. Dolgo je trajalo, da je Haseeb prišel do našega državljanstva. Končno mu je tudi to uspelo.

Ko se je Društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev Kamnik 21. junija 1986 odpravilo na ekskurzijo v Novi Sad je minilo točno 10 let, kar se je Haseeb zaposlil v Svilaritu. Tega dne se je z društvom podal na pot tudi Haseeb, spremljala pa ga je tudi njegova 10-letna hči Magda. Vendar pa je Haseeb že po prvem dnevu svoje društvene prijatelje zapustil in s hčerko nadaljeval svoje popotovanje čisto v drugo smer: v Beogradu sta vstopila v letalo, ki je letelo v jordansko glavno mesto Aman.

Haseeb je pripovedoval o božanskem občutku, ko je smel prestopiti državno mejo. Počutil se je prost in svoboden kot ptica, ki so ji razvezali krila. Po enajstih letih čakanja in dobrih treh urah letenja je ob 3. uri zjutraj Haseeb pristal v Amanu, kjer ga je čakal brat, ki ga je tudi pri nas že večkrat obiskal. Odpeljal ga je domov, kjer ga je čakala mama. Srečanje je bilo pristrčno, pa vendar ne tako, kot včasih beremo v romanih. Verjetno tudi tu velja naš pregovor, ki pravi: »Daleč od oči, daleč od srca!« Haseeb pravi, da pa je bilo vsak dan lepše in ganljivejše; mama kar ni mogla verjeti, da zopet vidi svojega sina. Bila sta srečna! Morda se je potihoma že sprijaznila z mislijo, da svojega sina ne bo več videla. Podobna so bila tudi srečanja z brati in sestrami.

Srečal je tudi svoje prijatelje, s katerimi je skupaj študiral v Ljubljani. Večinoma so dobro uspeli v življenju in zasedajo dobre položaje v Amanu. Pravijo, da si zelo želijo ponovno obiskati Jugoslavijo, saj jih zanima, kakšno je življenje pri nas v novejšem času. Sicer pa so dokaj dobro seznanjeni z našimi gospodarskimi in drugimi težavami. To niti ni čudno, če upoštevamo, da je samo v Amanu osemsto Jugoslovank, ki so se poročile z domačini. Verjemite, da je to dokaj zanesljiv vir informacij.

Prosil sem Haseeba, naj mi pove kaj o Jordaniji in njenem glavnem mestu Amanu. Jordanija je kraljevina. V njej vladajo kapitalistični družbenoekonomski odnosi z vsemi dobrimi in slabimi lastnostmi. Država je velik izvoznik fosfatov, ki so osnova za proizvodnjo umetnih gnojil. Veliko izvozijo sadja in zelenjave. Manj pa priredijo živine, zato meso uvažajo. Vsak petek pripelje iz Beograda avion sveže teletine za kupce v Amanu. Domačini so predvsem mojstri trgovine. Vsak nekaj prodaja ali kupuje in večina od tega kar dobro živi. Konkurenca je neizprosna in kdor ne uspe – propade. Zato pa lahko opaziš tudi velike socialne razlike, od izredno bogatih podjetnikov do skrajno revnih beračev. Sicer pa tudi mi nismo tako daleč od tega, kljub precej naprednemu družbenemu redu.

Aman je čudovito mesto, podobno kot Rim raztreseno po gričih.

V nasprotju z našimi predstavami je polno zelenja in vodometov. Mesto je čisto in polno trgovskih lokalov, ki so praktično odprti noč in dan, saj je njihov trgovec vedno pripravljen odpreti lokal, če le začuti posel, pa naj bo to tudi kar sredi noči.

Mesto oživi šele ob 10. uri zvečer, saj imajo zaradi vročine precej drugačen delovni čas od našega. Z delom pričnejo ob 8. uri zjutraj in ga prekinajo ob 12. uri. Odmor traja do 16. ure, nato pa nadaljujejo z delom do 20. ure. Zaradi tega je zabavno življenje tam pozno in ko gremo mi že spat, v Amanu šele prav oživijo.

Sicer pa Haseeb pravi, da v Amanu mirne duše zaviješ v gostinski lokal in naročiš hrano, račun pa je takšen, da presega tudi naše astronomske cene. Zato je bolje, da si z našim zaslužkom ne privoščimo tega luksusa, saj v enem dnevu zaslužimo komaj za napitnino natarjarju v elitnejšem delu mesta.

Posebna zanimivost je tudi to, da so popolnoma enaki artikli na »bazarju«, kot se imenuje njihov trg, tudi do petkrat cenejši kot v imenitnih trgovinah v centru mesta. Tja zahajajo predvsem bogatejši meščani, katerim se zdi nakupovanje na bazarju nečastno. Zato raje petkrat preplačajo blago, kot da bi osramotili svoj sijaj in položaj na družbeni lestvici.

Kaj hočemo, drugi kraji, drugi običaji! Tudi mala Magda, ki je bila prvič v Jordaniji je bila navdušena nad lepotami Amana, čeprav ji je oče že prej pripovedoval o Jordaniji in njenih lepotah. Vendar priznajmo, da si tudi mi arabske države predstavljamo bolj skromne, enostavne. Predvsem naj bi to bile velike puščave, z velikim številom

kamel in šotorov ter umazanije. No, vidite, spet lahko ugotovimo, da velikokrat nimamo prav.

Haseeb ni mogel prehvaliti arabske gostoljubnosti. Pravi, da ob obisku res začutiš, da si GOST in to z veliko začetnico.

Seveda se tudi v teh primerih mi precej razlikujemo od Arabcev, saj nemalokrat gosta na hitro postrežemo s kavico in komaj čakamo, da bi obiskovalec odšel, saj nas čaka še toliko važnih in manj važnih opravil. Včasih tudi pri nas ni bilo tako.

Zanimalo me je, zakaj Haseeb ni odpotoval na obisk k materi domov. Mati namreč živi v Damasku, glavnem mestu Sirije, tam je bil Haseeb tudi rojen. Rekel mi je, da je temu kriv neodslužen vojaški rok, zato tudi naš potni list ni zanesljivo jamstvo, da ga ne bi zadržali v Siriji. Zato so se vsi sorodniki raje zbrali pri njegovem bratu v Amanu, kjer je bil naš »Hasko« bolj na varnem.

Za konec sem pripravil malce nesramno vprašanje. Ali bi se danes, če ne bi imel tu

družine vrnil k svojim v Jordanijo oziroma Sirijo? Presenetil me je z odgovorom. Pravi, da ne! Navadil se je našega načina življenja in rad je tu. Čeprav ne živimo tako bogato kot njegovi vrstniki in sošolci v Jordaniji, mu prija veliko bolj umirjeno življenje pri nas. To pa niti ni čudno, saj je pri nas preživel polovico svojega dosedanega življenja.

Kar prehitro so minili dnevi obiska in Haseeb ter Magda sta morala nazaj v Jugoslavijo. Slovo je bilo zelo težko. Najtežje se je bilo posloviti od matere, ki jo je malo potolažila obljuba, da jih bo še obiskal.

Haseeb je zopet med nami. V pogovoru z njim se mi je zazdelo, da je srečen. Srečen zato, ker je po mnogih letih videl svoje drage. Srečen zato, ker je svoboden in lahko poleti, kamor mu srce zaželi. Srečen kot ptica, ki so jo spustili iz kletke, pa bo kljub temu ostala pri prijateljih, ki jo imajo radi.

Albin Pirš

BODICA

Moderni telefoni

JANEZ: Ura je dve, greva domov, Micka?

MICKA: Malo še počakam, da šef odide!

JANEZ: Zakaj?

MICKA: Telefonirati moram prijateljici, se naročiti pri frizerju, vprašati v Novotehno, če so že dobili sesalce . . .

JANEZ: Ali šef ne zaklene telefona ko gre domov, da s tem prepreči privatne pogovore?

MICKA: Ja, to je bilo moderno lansko leto.

JANEZ: Spominjam se, da so nabavili ključavnice in obljubili, da bodo tistim, ki po končanem službenem času pozabijo zakleniti telefon, vzeli zunanje linije!

MICKA: No, vidiš; zaradi izstrošenosti so zamenjali telefone s super modernimi številčnicami, ki jih ni treba sukati, ne morejo pa jih zakleniti.

JANEZ: Pa misliš, da jim bodo sedaj vzeli linije, ker nimajo zaklenjenih telefonov?

MICKA: Seveda, zato pa tako hitim telefonirati! Ha-ha.

ŠUJO

V ZAKONSKI JAREM SO SKOČILI:

Cvetka Žebovec, roj. Lipovšek

Pavel Jeras

Breda Zobavnik, roj. Hace

Viktorija Kveder, roj. Leskovec

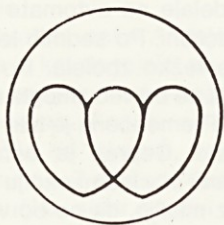
Zvonka Košak, roj. Žun

Silvo Balantič, ml.

Veronika Žibert, roj. Šubelj

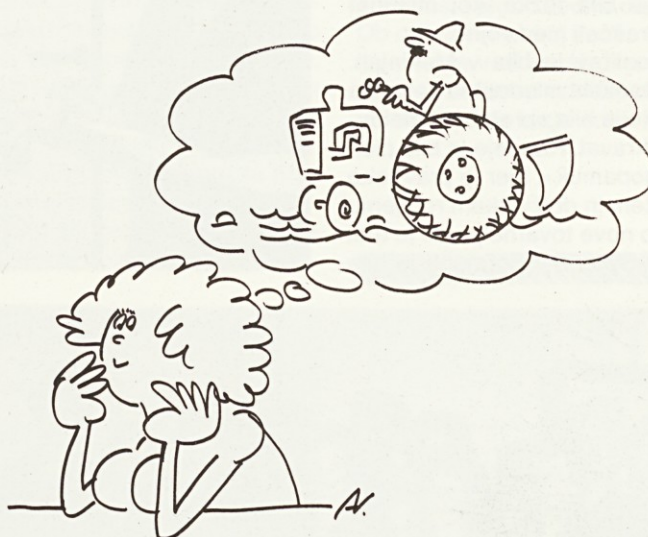
V ŽIVI BI VAM RADI POMAGALI

Želja slehernega med nami je imeti varen dom. Za srečo in toplino družinskega življenja pa se moramo potruditi tudi sami.

Svetovalnica ŽIVA vam pri tem lahko pomaga. Zakaj? Zato, ker v ŽIVI to znamo. V 17 letih našega dela je šlo skozi naša vrata več kot 50.000 ljudi, ki so morda tako kot vi z nezaupanjem zrlji na takšno pomoč. Danes nam o tem pišejo in pod njihovimi toplimi pozdravi so že podpisi njihovih otrok.

Vsak, ki si želi spoznati primernega partnerja, ima možnost, da mu svetovalnica pri tem pomaga, odločitev za trajno zvezo pa je seveda njuna. V ŽIVI delamo po določenih načelih. Prvo je seveda diskretnost. Veliko ljudi v vašem kraju si je morda našlo partnerja pri nas, toda tega ne veste. Drugo je poštenost. Pričakujemo pošteno izražene želje in odnos. Ne zase, temveč za tistega, ki se je tako kot vi vpisal pri nas. Ljudje nam zaupajo tudi stvari, ki so jim že desetletja ležale na duši. Zato nas ljudje radi obiskujejo še po tem, ko so rešili svoj problem.

Morda se vam poraja vprašanje: kdo vse se pri nas vpiše. Odgovorimo lahko, da prav vsi: od mladega kmečkega fanta, kurirja, tehnika, vojaške osebe pa do dvakratnega doktorja znanosti, od mladega dekleta pa do upokojenke. Mejá praktično ni. Izpolnjevatí morate le zakonske pogoje za sklenitev zakonske zveze.

V zadnjem času raste med mladimi dekletí zanimanje za delo na kmetiji pa seveda ne vedo, kam bi se lahko obrnile po nasvet, kje najti fanta z enakimi željami in seveda po možnosti še s posestvom. Te srčno vabimo tudi zato, da naše modernizirane in zdrave domačije ne bi propadle.

Naša vrata so na široko odprta. Tudi izven »uradnih ur« se bomo posvetili vašemu problemu, želji ali samo pogovoru o vsem, kar vas zanima. Naša vrata so odprta vsem, ki delajo v Sloveniji, kajti s pomočjo predstavništév v drugih mestih Jugoslavije pomagamo tudi vsem tistih iz drugih republik, ki si žele partnerja iz domačega okolja.

V ŽIVI se v zadnjem času trudimo pomagati invalidom, slepim in slabovidnim, gluho-nemim ter tudi tistim, ki so imeli v življenju veliko težav in so morali prestajati zaporno kazen ali pa se zdraviti zaradi alkoholizma. Vemo, da je bilo v življenju marsikoga veliko trnja in da poti niso bile vedno gladke in brez ovir. Tudi za te ljudi in njihove stiske imamo veliko razumevanja in posluha. Nič nam ni tuje, kar je človeško! Vsem bomo skušali pomagati in rešiti težave, ki jim sami niso kos, tudi našim zdomcem, izseljencem in zamejcem.

In kje nas najdete? Če boste prišli v Ljubljano osebno: za Bežigradom na Hranilniški 7/a (za blagovnico Astra), pripeljete se lahko z mestnimi avtobusi št. 12, 6 ali 8. Lahko pa nam samo pišete in po pošti vam bomo poslali vse potrebne informacije. Tudi telefonirate lahko na številko 061/313-186. Uradne ure za stranke imamo v ponedeljek od 8. do 12. ure, v torek od 8. do 17. ure, v sredo od 8. do 17. ure, v četrtek od 8. do 12. ure, v petek od 8. do 12. ure in v soboto od 8. do 12. ure. Toda kot rečeno: tudi izven tega časa vas bomo vedno rade volje sprejeli.

Anica Kološa, roj. Vrankar

Jernej Koncilja

**Upokojili
so se**

Bilo je delo ti užitek . . .

Nasmejana in vesela, taka je Dragi Kuharjeva in prav tako nasmejan je bil njen obraz, ko se je poslavljala od svojih sodelavk. A v najinem razgovoru mi je le zaupala, da se je prepustila žalostnim čustvom šele v varnem zavetju svojega doma.

Z delom v tovarni je začela 1951. leta, kot mlado dekle, doma iz podeželske gostilne. Njena mladost je bila težka, kot mladost mnogih, ki so odraščali med vojno.

Njena prva zaposlitev je bila v Mekinjah. Delno se ji je uresničila mladostna želja, da postane šivilja, ko je bila sprejeta na delovno mesto šivilje kravat. Kasneje je bila premeščena v »Jugopamuk«, kjer je prav tako delala na širinskem in dolžinskem robljenju brisač. Z gradnjo nove tovarne pa se je tudi ona preselila v »Svilanit«. Zgrajena je bila

nova šivalnica in Dragi je bila ena izmed prvih delavk, ki so delale na avtomatu za robljenje brisač po dolžini. Po sedmih letih dela na tem delu je težko zbolela. Ko je okrevala je vedela, da ne bo več zmogla robljenja na avtomatu. Premeščena je bila na drugo delovno mesto. Čeprav je ostala med istimi sodelavkami in v istem okolju se je težko sprijaznila z mislijo, da ne bo več stala za šivalnim strojem. Vse do odhoda je z izredno natančnostjo opravljala svoje delo. Pakirala je zahtevnejše garniture, saj smo vedeli, da bo Dragi z izredno mero dobrega okusa to delo z lahkoto opravila.

Na moje vprašanje, kako sedaj preživlja dneve, se je zopet nasmejala. Zaupala mi je, da pridno uporablja darilo, ki ga je dobila

Kuharjeva Dragica kar ne more najti pravih besed, s katerimi bi se vsem sodelavkam in sodelavcem, pa tudi vodilnim delavcem DO dovolj pristrčno in toplo zahvalila za prelepa darila in najlepše želje, s katerimi so jo presenetili na njen zadnji delovni dan. Pravi, da jo bodo še dolgo spominjala na »njeno« tovarno, v kateri je preživela toliko let.

Z možem Francom, ki se je med Svilanitove upokojujence zapisal že pred meseci, se prav rada spominjata vseh sodelavcev, s katerimi sta si delila dobro in slabo. Oba sta za spomin od »svojih« dobila kolesi, pa se verjetno še na »trimčkanju« spominjata lepih časov v Svilanitu.

Vse dobro vama želimo!

ob odhodu. Veliko kolesari, ob tem pa največ prostega časa preživi na svojem vrtu. Dragi, želimo vam še veliko prevoženih kilometrov in sončnih uric med vašimi gredicami!

Jelka Rems

Tudi Mihaela je odšla

Presenetila nas je njena nenadna odločitev, da gre med upokojujence.

Prvo junijsko soboto je še delala, kot da se ni nič zgodilo, takoj v ponedeljek pa je z delom v naši delovni enoti kar zaključila. Po pravici povedano smo Miheli Kranjc ta njen nenadni odhod zamerili in njene tako hitre odločitve nismo pričakovali. Morda pa je ta način po 32. letih dela najboljši, da se na kratko in čim manj boleče poslovliš od dolgoletnih sodelavcev.

Prvih sedem let je delala v barvarni na žigru, motovilu oziroma tam, kjer je bila potrebna. Mlada in vajena težkega dela se ni bala obuti gumijaste škornje in obleči gumijasti predpasnik. Pred petindvajsetimi leti pa so ženske v barvarni postopno zamenjali moški in večina žensk je bila premeščena v šivalnico. Med prvimi je bila tudi Mihaela, ki je 1961. leta prišla za delo rezalke po dolžini. Tu je delala kar polnih 13 let in to še vse na roko, kajti tedaj še ni bilo dolžinsko rezalnega stroja. Zaradi občasnih zdravstvenih težav je zaprosila za premešitev na dela robilke po dolžini, kjer je

uspešno delala in tu tudi ostala vse do upokojitve.

Občasno ji je ponagajalo zdravje, zato je bila odločena iti med upokojujence že lansko leto. Zaradi dobrega počutja in volje do dela pa je še ostala, saj še ni imela polnega števila delovnih let.

Pravi, da ji v pokoju ne bo dolgčas; veliko

bo v naravi in na čistem zraku, skrbela bo za vnučka in gredice na svojem vrtu. Sploh pa brez dela ne bo – nikoli.

Zaželimo ji, naj bi še dolgo uživala jesen življenja zdrava in zadovoljna s polno mero dobre volje in življenjskega optimizma! Sicer pa Mihela ni in ne bo drugačna, pa naj se zgodi karkoli!

Še na mnoga, zdrava leta, draga Mihela!

Anka Hubad

Srečno, Angela Rozmanič!

Le kdo bi si mislil, da se za živahnim pogledom naše sodelavke iz TOZD SVILE že skriva 35 delovnih let?! Veder nasmeh in prijazen pogled sta izdajala mladenko, kateri še zdaleč ni mesto med upokojenimi člani kolektiva. Pa vendarle, 35 let dela je minilo in tudi Angela Rozmanič je pred meseci rekla svoj »adijo«.

V naši tovarni se je zaposlila leta 1951 kot previjalka, seveda v obratu v Šmarci, saj o dandanašnji previjalnici ni bilo ne duha, ne sluha. Že leto dni kasneje se je preselila v Mekinje, kjer je svojo delovno pot nadaljevala kot tkalka. Desetletje in pol kasneje je postala kontrolorka blaga, zadnjih šest let v tovarni pa je opravljala delovne naloge skladiščnika polizdelkov v Svili.

Pri vseh delovnih nalogah je bila Angela prizadevna in vestna delavka. Kot tkalka je

movanjih in v akcijah mladinske organizacije.

Skratka, naša Angela je bila povsod, kjer se je kaj dogajalo, pa naj je bilo to pri delu, samoupravnem odločanju ali družabnih prireditvah. Angela se tudi zdaj ni povsem ločila od tovarne, saj pridno dela rute za »svilo«. Z možem Vinkom si delita skrb za vnučka, sicer pa živi čisto običajno življenje žene, mame in babice: vedno nekaj dela; če ne kuha, je v vrtu, če je ne najdemo med zelenjem, jo bomo prav zagotovo našli pri njenih rožah.

Draga Angela, naj te še dolgo obdaja veder in prijazen pogled mladenke, ki ji ne bi prisodili mesto med upokojenci!

V pokoj odhaja Viktor Šubic

Pravzaprav ne morem povedati nič novega, saj vsi »Svilanitovci« že vemo, da je naš dolgoletni sopotnik in sodelavec Viktor Šubic odšel v zasluženi pokoj. Sorazmerno zdrav in vitalen, vedno pripravljen na šalo, je prikorakal do »pokojnine«, čeprav mu pot, po kateri se je prebijal skozi življenje ni bila vedno lahka.

Ko se danes pogovarjamo z Mirom, ta pravi, da je kot 14-letni mladenič prvič prestopil prag »Špalekove« tovarne, kjer se je dogajalo vedno nekaj novega in v tej sredi-

poreditev na določena dela in naloge, pač pa je bilo potrebno znati in prijeti za vsako delo, od varilnega aparata do lopate, saj je ravno v tem času rastel obrat s pomočjo lastnega truda in znanja. No, leta so minevala, rastel je Svilanit, prihajale pa so tudi težave z zdravjem in kot se večkrat zgodi se je tudi zgodilo Miru, da kar »vložiš« tudi »dobiš«. Tako je bil Miro iz zdravstvenih razlogov leta 1976 premeščen v tkalnico frotirja, konkretno v skladišče rezervnih delov, katero si takrat še ni zaslužilo to ime. Svoje življenjske in delovne izkušnje je Miro koristno uporabil pri urejanju skladišča, popravilu rezervnih delov, strokovnih nasvetih, inovacijah in še marsičem drugem, kar je in ni spadalo k njegovemu delu. Deset let dela je tako minilo in končno je prišel dan, ko zapušča sredino, kjer je delal in ustvarjal. Zapustil bo sodelavce, zapustil lepe in slabe spomine, skratka nekaj v vsakdanjem življenju in ritmu mu je zmanjkalo.

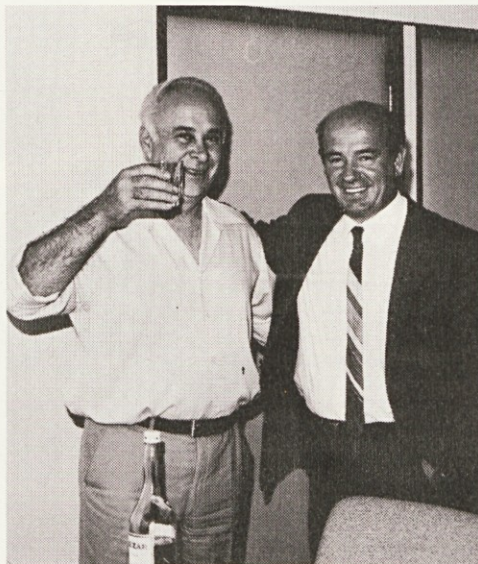
To je del resnice, ki je bolj ali manj boleč, vendar je treba najprej po poti življenja. Korajže, delovne vneme in vedno spremljajoče dobre volje Miru ne manjka, zato ni skrb: še bo naš dolgoletni sodelavec prihajal med nas, kjer bo vedno dobrodošel.

Ob odhodu v pokoj se mu sodelavci zahvaljujemo za vestno, strokovno in prizadevno delo, za poštene odnose do sodelavcev ter mu želimo, da bi ga zdravje še dolgo služilo!

Emil Jenko

dosegala izvrstne rezultate, pri tem pa ne-sebično prenašala svoje znanje na sodelavke. Za Angelinim pogledom pa se ni skrivala le iskrivost mladostnega značaja, ampak tudi odločnost, s katero je dolga leta neumorno sodelovala v raznih samoupravnih organih in komisijah. Pa ne le to, bila je aktivna udeleženka na športnih tek-

ni si je Miro nabiral znanja iz kovinarstva. Za zvedave oči »lehrpoba« je bilo tu videti marsikaj in tako si je Miro nabral kupico znanja tudi iz livarstva, katerega je kasneje s pridom uporabljal. Po odsluženem vojaškem roku leta 1948 se je zaposlil v podjetju »Slovenijaceste« v službi vzdrževanja. Zaradi napornega vsakodnevnega »rajžanja« v Ljubljano je iskal zaposlitev v bližini doma in tako leta 1954 dobil zaposlitev v takratnem Svilanitu v »malem«, to je v obratu Perovo. Takrat, pravi, še ni bilo raz-

ZAHVALA

Ob smrti najinega dragega očeta se vsem sodelavcem in sodelavkam iskreno zahvaljujem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Janez Urbanc
Ani Sušnik

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta se sodelavcem iz komercialne službe iskreno zahvaljujem za podarjeno cvetje in izraženo sožalje.

Marija Kobetič

Za slovo od počitnic

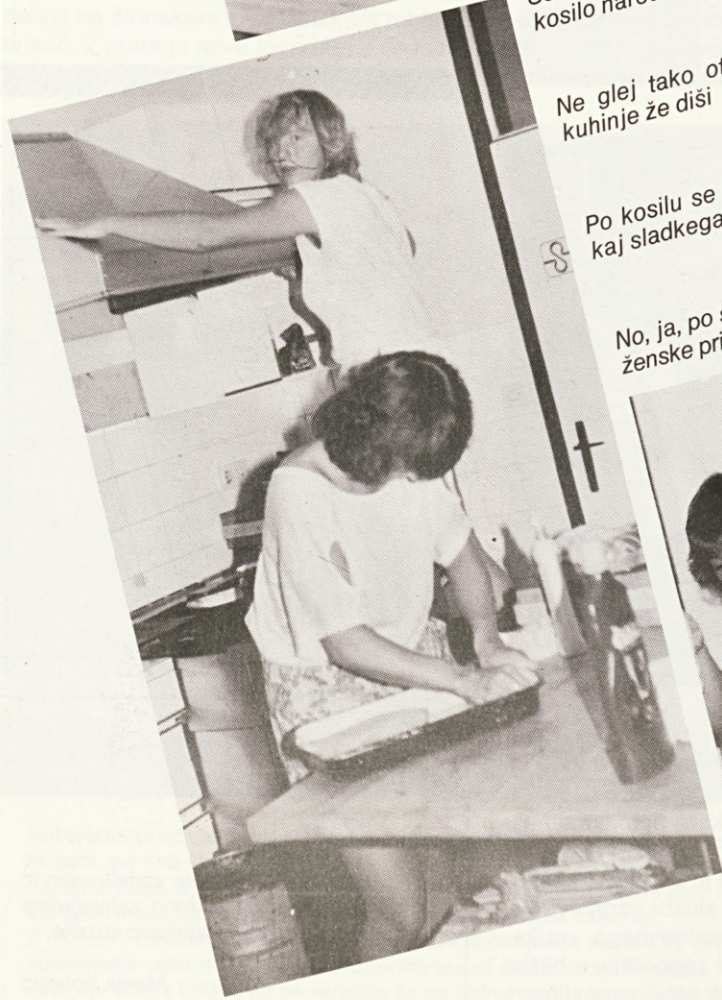

Še solato zamešam, pa bo
kosilo nared

Ne glej tako otožno, saj iz
kuhinje že diši

Po kosilu se bo prileglo tudi
kaj sladkega

No, ja, po stari navadi –
ženske pri pomivanju posode

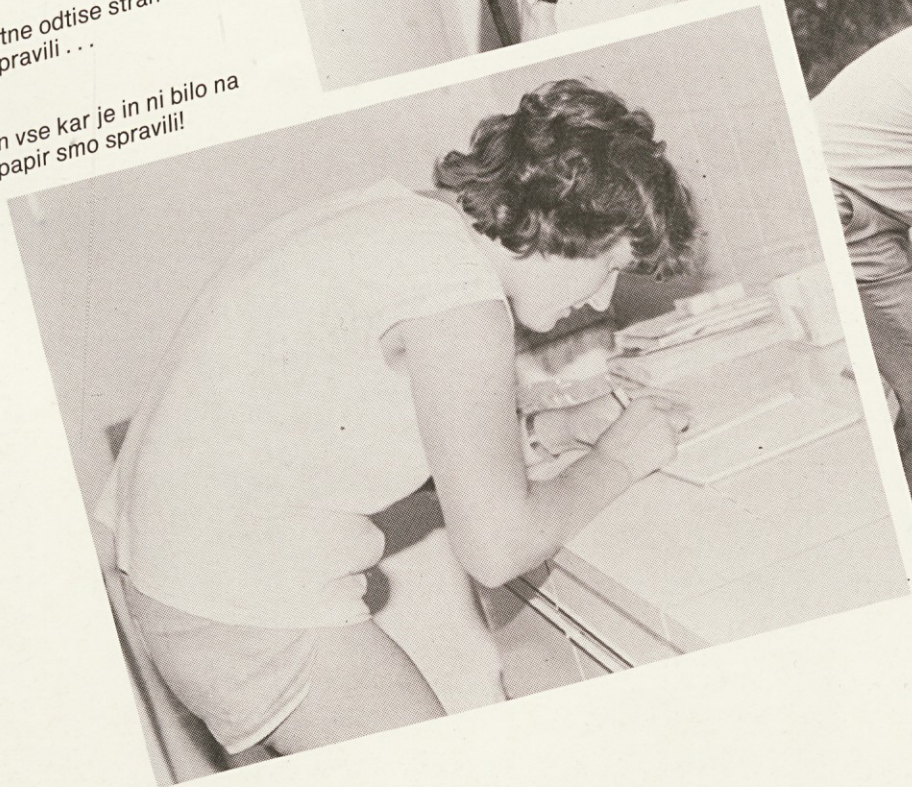
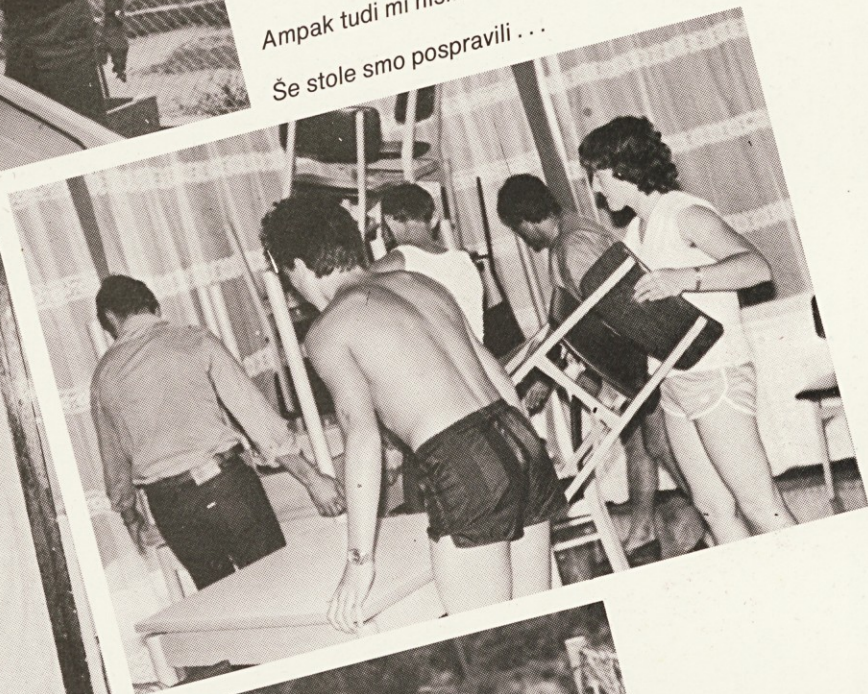

Ampak tudi mi nismo ta čas »zabušavali« ...
Še stole smo pospravili ...

Prstne odtise stran
odpravili ...

In vse kar je in ni bilo na
papir smo spravili!

Tudi Andrej nam je bil v pomoč in priden na
vso moč!

